

Atskats uz Kuldīgas vasaras vitrāžām.

→ 12. lpp.

Ko ārkārtējā situācija nēma un deva. Kādas ir Covid-19 mācības. Kā klājas lauku tūrismā.

→ 2., 6.-7. lpp.

Ārstes **Zandas Zaueres** tradicionālās un alternatīvās medicīnas metodes.

→ 8. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,80 eiro

Nr. 57
(11 588)

Otrdiena, 2020. gada 21. jūlijs

Likvidē **11 500** ar Āfrikas cūku mēri slimo lopu

Mājas cūkām Skrundas novada Rudbāržu pagasta zemnieku saimniecībās *Korkalns* (augšējais attēls) un *Kalna Dzeniši* (apakšējais attēls) 17. jūlijā Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) konstatējis saslimšanu ar Āfrikas cūku mēri (ĀCM). Visi lopi tiek likvidēti.

SIA *Korkalns* ir vairāk nekā 9800 cūku, savukārt zemnieku saimniecībā *Kalna Dzeniši* vīruss skāris novietni, kurā ir vairāk nekā 1700 cūku. Kā *Kurzemniekam* pastāstīja *Kalna Dzenišu* īpašniece Linda Drebole, viņu saimniecībā visas cūkas jau likvidētas brīvdienās. Kad fermas būs dezinficētas un būs pagājis noteiktais laiks, saimniecībā atsāks nodarboties ar cūkkopību, gan ne tādā apjomā, kā bijis līdz šim. Kā slimība nonākusi viņu fermā, neesot skaidrs. „Visvairāk ir žēl to cilvēku, kuri pie mums strādāja,” laikrakstam vakar sacīja L. Drebole. „Šobrīd fermas darbība ir apstājusies, cilvēkiem darba nebūs.”

Korkalnu saimnieks Jānis Podnieks telefoniski uz *Kurzemnieka* jautājumiem atbildēt nevēlējās, viņš lūdza jautājumus nosūtīt rakstiski.

Kā informēja PVD dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības daļas vadītājs vietnieks Mārtiņš Seržants, abas saimniecības ir funkcionējušas neatkarīgi, savstarpēji cūkas nav tirgotas, arī tehnika katrai ir sava. Līdz ar to vēl nav skaidrs, kā slimība nonākusi abās saimniecībās. ĀCM Rudbāržos atklāts, jo visām saimniecībām uz PVD obligāti jāšūta paraugi no kritušajiem dzīvniekiem, un tā saslimšana atklājusies.

Rudbāržu pakalpojumu pārvaldes vadītāja Inese Ivāne sacīja, ka gada sākumā apkaimes mežos ir atrastas beigtas mežacūkas, bet to bojāeja neesot saistīta ar ĀCM. Apkaimes zemniekiem, kuri arī

tur cūkas, šobrīd liela satraukuma neesot, visi cenšas ievērot piesardzības pasākumus.

Šādos gadījumos PVD nosaka divas karantīnas zonas: trīs un 10 km.

Kopš sestdienas, 18. jūlija, trīs km stingrās karantīnas zona saskaņā ar valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora rīkojumu noteikta Skrundas novada Rudbāržu, Nīkrāces, Skrundas pagastā un Aizputes novada Kalvenes pagastā, bet 10 km uzraudzības zona – Skrundas novada Rudbāržu, Nīkrāces, Skrundas, Raņķu pagastā, pašā Skrundā, Aizputes novada Kalvenes, Kazdangas pagastā, Kuldīgas novada Laidu pagastā un Vaiņodes novada Embūtes pagastā.

Šo teritoriju novietnēs tiks pastiprināti kontrolēti cūku reģistrācijas un biodrošības prasību ievērošana un cūku veselība. Īpaša uzmanība būs pievērsta cūku, kā arī cūkgaļas produktu pārveidošanai. PVD aizsardzības un uzraudzības zonā esošajiem cūku turētājiem tiek atgādināts, ka aizliegts pārvietot cūkas no saimniecības uz saimniecību, kā arī izvest cūkas un cūkgaļu ārpus šīm zonām.

Šogad pirmais ĀCM gadījums mājas cūkām tika konstatēts 6. jūlijā Gudeniņu pagastā, kur piemājas saimniecībā bija 31 cūka. Šis ir otrs lielākais inficēšanās gadījums ar ĀCM Latvijā. To pārspēj vien 2018. gadā konstatētais uzliesmojums Saldus novada saimniecībā *Druvas Unguri*, kurā atradās 15 570 cūku.

Alberta Dintera teksts un foto

3. lpp. Kā rīkoties, ja atrod savainotus stārķus?

Pēc veterinārārsta padoma un paša sirdsapziņas – saka Kalvenes filiāles Cīruļi zooloģe Zaiga Trukše.

4. lpp. Vai bērnudārzos pietiks vietas?

5. lpp. Cenšas Turlavas labā.

Piektdien, 24. jūlijā:

- Vai jābūvē vēl viens veikals?
- Sandra Budkēviča – par volejbolu un dzīvi.
- Skolēni vasarā dūšīgi strādā.
- Kurmālē peld un tiekas mopēdisti.
- Ungārijas ceļojuma piezīmes.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Pārdomām
vēl jābriest

Daina Tafelberga

Pirms četriem mēnešiem, kad saslimšanas Covid-19 dēļ slēdza dievnamus, vairākiem mācītājiem jautāju, kā viņi to uztver. No visiem atbilde bija aptuveni līdzīga: arī baznīcas ir likumpaklausīgas, bet tāpēc jau neiestājas garīgā dīkstāve. Tiek tikai dots laiks apstāties no skriešanas, pārdomāt un varbūt izkristalizēt īstās vērtības. Nu vairs cilvēkus maskās neredz (īpaši daudz tos nemanīja arī Covid-19 uzliesmojuma brīdī, vienīgi sabiedriskajā transportā tos lietoja kā allaž likumpaklausīgie seniori). Cilvēki uz ielas atkal ne tikai rokojas, bet pat apkampjas, veikalos dezinfekcijas šķīduma trauki nezin cik ilgi stāv tukši, arī ar to divu metru distanci – kā nu kurā vietā un, iespējams, atkarībā no mentalitātes. Nupat dzirdēju joku: ierobežojumi beigušies, un latviešiem divi metri vairs nav obligāti, varēs atgriezties pie pieciem. Viss tagad atkal rit vecajās slīdēs? Četri mēneši – tas ir daudz vai maz, lai pārmaiņas ne vien uz brīdi pamanītu, bet arī justu ilgtermiņā?

„Četri mēneši – tas ir daudz vai maz, lai pārmaiņas ne vien pamanītu, bet arī justu ilgtermiņā?”

Mācītājs Martins Samms teic: esam sapratuši, ka varam dzīvot citādāk, bet – vai mums ir drosme to darīt? Lai arī daži iebilst pret vārda *krīze* lietošanu Covid-19 radītās situācijas apzīmēšanai, pētījumu centra SKDS aptaujā

maijā vairums teicis, ka šī būs smagāka par to, ko piedzīvojām 2008., 2009. gadā.

Nevarētu teikt, ka šādām aptaujām neticu, tomēr jāņem vērā, ka ne jau visi Latvijas iedzīvotāji tika aptaujāti. Varbūt sagadījās, ka uzrunāts vairums pesimistisko. Piemēram, tie, kuri ar lielām nākotnes cerībām daudz ieguldījuši tūrisma biznesā, bet nu ir izsisti no slīdēm un atpakaļ uz tām netiek. Nesen lasīju interviju ar mūziķi un aktieri Nauri Brikmāni, un viņš atzinās, ka brīdī, kad pandēmijas dēļ izklaides industrija apstādināta, palicis pilnīgi bez jebkādiem ienākumiem. Pārdevis savu dārgo motociklu un citas lietas, bez kurām – izrādās – var iztikēt. Iemācījies pirkt tikai to, kas tiešām vajadzīgs.

Tā ir stāsta viena puse – tā materiālā un kultūras ļaudīm optimistiskākā. Aktieriem un mūziķiem sāpīgāks šķiet tukšums, ko radīja aizliegums uzstāties publikai, mēģināt un koncertēt kopā ar citiem *dzīvajā*. Kā teica Kuldīgas mūzikas skolas pedagoģe Stella Pavloviča, tā jau var iznīcināt latviešu dvēseli – gadu simteņos tieši ar kopdziedāšanu esam pastāvējuši.

Nevaram vēl nākotni prognozēt, bet arī agrāk taču tas nebija cilvēkam dots. Arī pārdomām (ja tādas vispār bija) par četriem aizvadītajiem mēnešiem vēl jānobriest.

TRĪS PAR VIENU

Kā klājas lauku tūrismā?

ILGTERMIŅĀ NAV ZINĀMS

1. Edgars Vizulis, akciju sabiedrības *Skrundas muiža* valdes priekšsēdis:

– Darbību atsākām, kad mazināja ierobežojumus. Jūlijs izskatās labs, arī augusts prognozējams ar lielu, vismaz normālu viesu skaitu un intensīvu darbu. Vēl gan viss personāls nav atgriezies – daži izmanto iekrāto atvaļinājumu. Vēl nevaram zināt, vai visus ņemsim atpakaļ. Lai ar pašreizējiem ienākumiem nosegtu izdevumus, nestrādājam pilnas stundas kā iepriekš. Darbojas

restorāns, ievērojot visus drošības noteikumus. Starp citu, viesi to ļoti novērtē, jo jūtas droši. Jāskatās, kāda būs ceļotāju kustība septembrī: kas būs ar robežām, vai vīrusa dēļ nebūs atkal jauni ierobežojumi.

Šobrīd mums galvenokārt ir individuālie ceļotāji: jaunie pāri, ģimenes ar bērniem. Pārsvārā latviešu tūristi, bet pa kādam atbrauc no Lietuvas, Igaunijas un citām Eiropas valstīm. Nav kāzu, jubileju un citu lielu pasākumu, kas iepriekš deva lielāko pienesumu un nodroši-

ATKARĪGS NO LAIKA APSTĀKĻIEM

2. Gaitis Grasmanis-Laše, Rendas kempinga *Usmas Meķi* saimnieks:

– Kā jau kempingā, ziemā un agrā pavasarī pie mums nebrauc. Martā, aprīlī, ja laiks auksts, ik gadu ir dīkstāve, līdz ar to Covid-19 ietekme

nebija tik ļoti jūtama. Maksājnieki nav galvenā mērķauditorija – vairāk brauc dabas baudītāji, aktīvās atpūtas cienītāji, mums ir izklaides iespējas, laivu noma. Maijs arī bija pavēss, tāpēc patukšs. Mums viss atkarīgs no laika apstākļiem. Ja laiks

PUSE VARBŪT IZDZĪVOS

3. Asnāte Ziemeļe, asociācijas *Lauku ceļotājs* prezidente:

– Krīze vēl nebūt nav galā – tāds ir kopējais vērtējums. Bet ir uzņēmēji, kuri darbu atsāka jūnija beigās, un jūlijs viņiem ļoti labs. Citiem ierastās tūristu plūsmas kritums arī tagad ir ap 50%, naudas zaudējumi pat 70–80%. Daži joprojām nevar biznesu atsākt. Jāskatās, kas būs augustā. Šobrīd izskatās diezgan cerīgi. Diemžēl divos mēnešos nevar nopelnīt tik daudz, lai nosegtu vecos parādus, kur nu vēl uzkrāt priekšdienām, kā tas bija iepriekš, jo aktīvā tūrisma sezona pie mums ir īsa. Mazajiem uzņēmējiem pavasaris varbūt nebija

tik nozīmīgs – tas nekad nav bijis ļoti naudīgs. Tāpēc viņi ārkārtējo situāciju izjuta mazāk. Kempingiem, nelieliem viesu namiem aprīte atgriezies. Oficiālas statistikas nav, bet pēc novērojumiem var spriest, ka aptuveni puse izdzīvos. Lietuvas un Igaunijas robežas atvēršana neradīja ievērojami lielāku pieplūdumu kā citos gados. Lietuvieši uz Latviju, īpaši Kurzemi, braukuši vienmēr. Jautājums – uz cik ilgu laiku. Attālums nav tik liels, lai pārnakšnotu tūrisma mītnē. Daļai, iespējams, paliksana šķiet riskanta, jo vīruss vēl pastāv. Jau aprīlī sākām lūgt atbalstu, tagad kaut kas sakustējies, bet tas neko

nāja stabilitāti. Ilgtermiņā grūti ko prognozēt. Tagad rezervācija notiek tā kā spontāni – piezvana dažas dienas pirms ierašanās. Lielākoties brauc nedēļas nogalēs. Mēnesi, pat pusgadu iepriekš kā agrāk neviens nepiesakās, jo viss var strauji mainīties. Līdz ar to arī mēs neko nevaram saplānot uz priekšu. Esam optimisti un ceram, ka būs labi. Taču nākotni, šķiet, neviens negrib prognozēt, lai nebūtu jādžīvo pesimismā, kā arī nesacerētos par daudz.

labs, tad ir tāds pieplūdums, ka brīvu vietu nav. Bet aukstā laikā nevienam dabu nevajag.

Pārsvārā ir latviešu tūristi. Rezumē varēs izdarīt sezonas beigās.

daudz nepalīdzēs lauku tūrismā. Atbalstu vajag arī citām nozarēm. Tomēr jāpriecejas kaut par nelielu summu – kādam arī tā būs palīdzība.

Ne jau tikai latviešu uzņēmējiem – visā pasaulē prognozes tūrismā nav optimistiskas. Visgrūtāk tiem, kuriem lielāki kredīti, vairāk darbinieku un sabiedriskā ēdināšana, jo pierasts pie stabilas plūsmas, lieliem korporatīviem pasākumiem, tātad arī ienākumiem, lai nosegtu uzturēšanas izdevumus. Šobrīd vēl grūti saprast, kāda varētu būt pārprofilēšanās.

Daina Tafelberga

FOTOKOMENTĀRS

Snēpeles pagasta *Pilskalnos* pagalmā uz celma sēž peļuks, un tā vien šķiet, ka, pret debesīm acis vērsdams, lūdz: „Dod svētību, Kungs, šai sētai!”

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

MANUPRĀT

Antenas uz
skolas jumta?

Kuldīgas novada deputāti attīstības komitejā atkārtoti diskutēja par *Latvijas Mobilā telefona* (LMT) lūgumu atļaut uz V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas jumta izvietot plašas uztveres ierīces. Gribēšot līdzīgas antenas izlikt arī citviet pilsētā. Skolas direktoram Mārtiņam Burkem-Burkevicam iebildumu neesot, bet iepriekšējā reizē pret šādu rīcību nostājās daļa audzēkņu vecāku. Tagad LMT vēlmes ir pamainījis, tomēr vēl aizvien grib antenas ierīkot tieši Piltenes ielas daudzdzīvokļu namu tuvumā. Neesmu 5G savvēstības teoriju piekritēja, kaut dažkārt aizdomājos, ko veselībai nodara ciešā sadzīvošana ar dažādām tehnoloģijām. Deputāte Inese Astaševska saka: „Esmu LMT abonente, kas ieinteresēta labākos sakarus. Turklāt mani bērni tajā skolā neiet.” Bet, ja ietu?

Inguna Spuleniece

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Žurnālisti: Inguna Spuleniece –

63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Daina Tafelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com;

Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;

Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;

Lāsma Reimane – 63350568, reimane.lasma@gmail.com;

Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568,

dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568,

laila.liepina@kurzemnieks.lv,

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās

un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta.

Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalā”

Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 2861.

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece –
63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.

RUNĀ SPECIĀLISTS

<https://registrs.iaui.gov.lv>

Piekļuvi azartspēlēm sev liedz

Signe Birne,
Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas priekšniece

Kopš 1. janvāra vienotajā Pašatteikušos personu reģistrā pieteikušies jau 8233 cilvēki, piekļuvi azartspēlēm un izlozēm spēļu zālēs un internetā brīvprātīgi sev liedzot. Jūnijā saņemts vairāk nekā 1100 pieteikumu.

Pašatteikušos personu reģistra mērķis ir aizsargāt sabiedrības intereses un fizisko personu tiesības atturēties no pārmērīgas tieksmes uz azartspēlēm, tajā skaitā interaktīvajām, vai uz piedalīšanos interaktīvajās izlozēs. Iepriekš tas bija saistoši tikai interaktīvo azartspēļu vietnēs.

2019. gadā publicētajā pētījumā, ko rīkoja Veselības ministrija, konstatēts, ka azartspēļu atkarības riskam Latvijā pakļauts vairāk nekā 16 000 cilvēku. Līdz šim pieteikumu skaits reģistrā rāda, ka iedzīvotāji šo iespēju izmanto aktīvi. Tādam tempam saglabājoties, varam prognozēt, ka līdz gada beigām lielākā daļa azartspēļu riskam pakļauto cilvēku jau varētu būt sevi reģistrā iekļāvuši.

To var izdarīt brīvprātīgi, un tas jādara katram personīgi. Iesniegumu var iesniegt īpašā tīmekļa vietnē <https://registrs.iaui.gov.lv>, izmantojot elektroniskās identifikācijas rīkus, kā arī rakstveidā – izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijā un visās azartspēļu organizēšanas vietās.

Reģistrācija stājas spēkā iesnieguma dienā. Ieejot spēļu vietā (gan fiziski, gan internetā), ikvienam jāuzrāda personas dokuments, lai pārliecinātos, vai cilvēks nav sevi iekļāvis Pašatteikušos personu reģistrā. Tādam cilvēkam ieeja vai pieeja azartspēlēm ir liegta. Reģistra liegums attiecas uz visām klasiskajām un interaktīvajām azartspēlēm un interaktīvajām izlozēm, minimālais termiņš ir 12 mēnešus.

2019. gada 3. aprīlī Saeima pieņēma grozījumus Azartspēļu un izložu likumā, paredzot izveidot Pašatteikušos personu reģistru, par tā pārzini nosakot Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju. Igaunijā un Lietuvā līdzīgi reģistri darbojas jau divus gadus, un katrā valstī reģistrējušies 13 000 cilvēku.

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas
zīmējums

„Ar aizliegumu pulcēties, kopā dziedāt un muzicēt var iznīcināt latviešu dvēseli. Mūzikas ir kā lejkanna, ar ko aplaista puķes – tas dod klausītājam veldzi. Un tas ir jebkurā līmenī,” saka Kuldīgas mūzikas skolas pedagoģe Stella Pavloviča.

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Pēc veterinārārsta padoma un paša sirdsapziņas

Padures pagasta Deksnē iedzīvotāji atraduši divus jaunus baltos stārķus, kas, iespējams, savainoti apzināti. Padurnieki interesējas, kā pareizāk rīkoties: mēģināt glābt (kaut savainojumi izskatījušies nāvējoši) vai atstāt bojāejai pēc dabiskās atlases principa.

Rīgas zooloģiskā dārza Kalvenes filiāles *Cīruļiem* zooloģe Zaiga Trukše norāda, ka pateikt pareizo rīcību ir grūti. To nosaka katra cilvēka attieksme pret nelaimē nonākušiem dzīvniekiem un putniem. Ja cilvēks vēlas radību glābt, jāpaacina veterinārārsts, kurš pateiks, vai ir jēga un iespēja. Jāņem vērā arī tas, ka putniem vēl kādu laiku būs vajadzīga aprūpe un kādam tā jāuzņemas. „Speciālists noteiks, vai var palīdzēt un kas būtu tas humānākais,” saka Z. Trukše. „Protams, pēc likuma tas

nav viņa pienākums – apskatīt savainotus savvaļas dzīvniekus. Taču manā praksē nav bijuši gadījumi, kad ārsti atsakās.

Pie mums uz *Cīruļiem* šogad vien atvesti septiņi pūcēni, kas jau izauguši par smukām pūcēm un tiks atlaisti savvaļā. Gadu gadiem ved baltos stārķus, šobrīd ir melnais stārķis ar lauztu spārnu. Vedām uz Grobiņu pie veterinārārsta, jo šeit nevarēja spārnu saskrūvēt. Daudz šogad lapsēnu, kurus cilvēki atveduši no dažādām vietām. Taču jāsaprot, ka tā ir atbildība ne jau tikai uz mirkli: ja ceļmalā dzīvnieciņu atrod, ved mājās, ārstē, tad arī jāizvērtē, kas notiks tālāk. Ja uzņemas atbildību, tai jābūt pilnīgai.

Dabā daudzas dzīvās radības aiziet bojā. Ja stārķim ir tāds ievainojums, kas tikai apārstējams, un

dzīvībai briesmas nedraud, tomēr putns nevarēs ne normāli staigāt, ne lidot, tad jābūt gataviem dzīvesvietu, barošanu nodrošināt arī turpmāk. Nebūs labi vienkārši palaist, lai nu tālāk tiek galā pats. Būs jādod ēst, un tas maksā naudu.

Reiz mums atveda 14 stārķu mazulus no Madonas. 13 izauga un aizlaidās. Viens palika, kaut arī tam nekas nekaitēja, bet nebija pietiekami nobriedis, lai rudenī dotos gājputniem līdzī. Aizlidoja nākamajā gadā. Nezinām, kāds šo putnu liktenis, bet bijām izdarījuši visu, lai tie atgrieztos dabā. Tas ir viens no galvenajiem principiem, izlemjot par palīdzību. Lai arī baltie stārķi nav tāds retums kā melnie, manuprāt, arī tiem jāpalīdz, ja vien iespējams.”

Daina Tāfelberga

PĒC PUBLICĒTĀ

Redakcija lūdz atvainot brāļiem Kalniem

Redakcija saņemusi Dainā Kalna vēstuli saistībā ar 14. jūlija Dainas Tāfelbergas publikāciju *It visā ar atbildību un no sirds, kurā viņa brāļa Viļņa Kalna atmiņas nav atspoguļotas precīzi un var radīt pārpratumus. Pēc D. Kalna vārdiem, uzrakstītais „satur nepatiesu, mani kompromitējošu informāciju”.*

Dainis Kalns raksta: „Tas bija neveiksmīgs VDK vervēšanas mēģinājums. Tas notika tieši pirms 50 gadiem, kad par pārkāpumu pret padomju miliciju mani, Medicīnas institūta studentu, Kuldīgā arestēja. Bet toreiz, par laimi, vēl darbojās blatu sistēma. Mana skolas sola biedra Pauļukova Pētera brālis Andrejs, kurš tolaik bija Kuldīgas milicijas priekšnieka v.i., pēc trīs dienu aresta

mani izlaida brīvībā. Bet Valsts drošības dienesta darbinieki manā personā acīmredzot bija saskatījuši sev izmantojamu kadru. Dienā, kad mani atbrīvoja no aresta, pie manis no Rīgas ieradās Valsts drošības dienesta darbinieks, kurš mani uzaicināja uz apmēram piecu minūšu sarunu, kuras laikā viņš man deva mājienu, ka, tieši pateicoties viņam, esmu atbrīvots, un piedāvāja septembrī pēc ierašanās Rīgā piezvanīt uz telefona nr. 64646 Vilim. Telefona nr. nedrīkstēju pierakstīt. Iebraucis Rīgā, konsultējos ar vecāko brāli Gunti, izstāstot par savām problēmām. Brālis man toreiz teica, ka tādā gadījumā, ja piezvanīšu uz šo numuru, es savu dzīvi uz mūžu būšu smagi sabojājis. Es uzklauzīju Gunta padomu un pat nedomāju zvanīt. Pēc diviem mēnešiem, 10.

novembrī, tieši manā dzimšanas dienā, mani uzaicināja ierasties institūta dekanātā pie īpašās daļas vadītāja, kurš mani izjautāja par maniem grēkiem Kuldīgā, kuros vaļsirdīgi atzinos, motivēdams, ka tam bija savi iemesli. Institūta VDK darbinieks paziņoja šo ziņu rektoram Korzānam, kurš bija tik drošsirdīgs un uzlika rezolūciju izskatīt jautājumu par manu atstāšanu grupas vecākā amatā. Paliku grupas vecākā amatā līdz institūta beigšanai.

Tādējādi nekad neesmu devis parakstu par piekrišanu sadarboties ar VDK un nekad to neesmu darījis. Tajā gadījumā man tikai mutiskā veidā tika uzdots iegaumēt augstāk minēto telefona numuru, taču to nekad neesmu izmantojis.”

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kāpēc esat ieradies Kuldīgā? Ko šeit apskatāt?

Mareks Vaskops, liepājnieks:

– Liepāja ir pavisam citādāka nekā Kuldīga. Šeit ir cita aura, viss senāks un mīlāks – mums ļoti šeit patīk. Visbiežāk uz Kuldīgu braucam vasarā, gada laikā apmēram divas reizes. Mēs vienmēr noteikti aizejam līdz Ventas rumbai, patīk *Rezidences kafe „Venta”*. Nevaru pateikt neko tādu, kas nepatīktu.

Alise Gromova, ventspilniece:

– Šodien esam atbraukuši, lai iepirktos, jo šeit ir citādāka izvēle nekā Ventspilī. Šogad ir iznācis uz Kuldīgu atbraukt diezgan bieži. Mums vislabāk patīk iegriezties kafejnīcā *Krikumiņš* – tur ir ļoti gardas bulciņas. Vēl vienmēr apskatām Ventas rumbu. Nevaram nosaukt neko, kas ļoti nepatīktu. Man šķiet, ka nedaudz pietrūkst kafejnīcu tieši vasarā, kad ir daudz cilvēku. Dzirdot vārdu *Kuldīga*, uzreiz nāk prātā gājēju iela.

Virginija no Lietuvas:

– Kuldīgā esam pirmo reizi. Visu izstaiģājām ar kartes palīdzību. Mēs vēlamies apskatīt muzeju, smilšālas, veco ķieģeļu tiltu un ūdenskritumu. Atbraucām ar *busiņu*, un tas bija viegli – nekādu sarežģītumu nebija. Nevaram nosaukt neko, kas nepatīktu.

Tomass no Igaunijas:

– Mums ir atvaļinājums. Mēs šo pilsētu atradām *Google* un gribējām apskatīt – izskatījās interesanta. Apskatījām, un mums šeit patīk viss. Atbraucām ar savu automašīnu, bija viegli, jo izmantojām aplikāciju *Waze*. Iepriekšējās divas dienas pavadījām Ventspilī.

Andris Zauers, jūrmalnieks:

– Visieciņākās vietas Kuldīgā ir Ventas rumba un Liepājas iela. Nevaru pateikt, kas nepatīktu. Pašlaik tas ir tikai ielu remonts. Kuldīgu apmeklēju dažas reizes gadā.

Giedre no Lietuvas:

– Es šeit esmu otro reizi, šoreiz esam paņēmuši līdz draugus, kuri te ir pirmoreiz. Pagājušajā gadā palikām vienu nakti, un mums šī pilsēta iepatikās, tāpēc atgriezāmies. Vislabāk patīk ūdenskritums, ar ko Kuldīga ir slavena. Mums pilsēta patīk – tā ir ļoti maza, bet skaista. Atbraucām ar mašīnu, un problēmu nebija.

Lāsma Reimane, Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Ceļ piebūvi un pagrabu

Lai Kuldīgā, Kalpaka ielā 4, kur top Mākslas un radošais klasteris, būtu pietiekami vietas visām vajadzībām, celtnieki ceļ piebūvi un zem tās veido pagrabu. Tur atradīsies tehniskās telpas un darbnīcas.

Tērauda rievienas iedzišana būvobjektā Kalpaka ielā 4 notiks visu nedēļu. Procesā var rasties gan pastiprināts troksnis, gan vibrācija.

Kā stāsta Kuldīgas attīstības aģentūras projektu speciāliste Madara Dravniece, būvdarbiem tiek izmantota Kuldīgā ne pārāk bieži lietota metode – tērauda rievienas ievietošana. „Izmantojot tērauda rievpaļus *Larssen*, rievsienu veidos visu šo nedēļu. Šāda tehnoloģija izvēlēta, jo tur ir ierobežota būvniecības teritorija, tai blakus atrodas vēsturiskas un ekspluatējamas ēkas. Rievsienu labāk spēj nodrošināt gruntsūdens

barjeras funkciju un ir īpaši aktuāla Kuldīgas grunts īpatnību dēļ. Būvdarbi notiek saskaņā ar galvenā būvnieka SIA *Ostas celtnieks* un būvdarbu veicēja SIA *Pillar Contractor* noslēgto uzņēmuma līgumu.”

Kurzemnieks jau rakstījis, ka projektā *Jēkaba ceļa kultūras mantojuma un mākslas jaunrades magnēti* Kuldīgā vecās slimnīcas ķirurģijas nodaļas vietā top mākslas un radošais klasteris. Tas būs

reģionālas un nacionālas nozīmes izglītības un uzņēmējdarbības atbalsta centrs, kura piedāvātajos pakalpojumos sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju ietilps Mākslas un dizaina rezidence *Adatu fabrika* un 3D prototipēšana, kā arī inovatīvs augstākās izglītības piedāvājums un pieaugušo izglītības pakalpojumi.

Inguna Spulieniece
Kuldīgas attīstības aģentūras arhīva foto

Vidusskolas izlaidumi jaunā formātā

Skolēniem šis gads ir unikāls, jo pandēmijas dēļ piedzīvots daudz izmaiņu. Lai gan ierobežojumi valstī ir krietni samazināti, šonedēļ plānotie vidusskolas izlaidumi nebūs tādi paši kā citus gadus.

Kuldīgas 2. vidusskolas direktore Guntra Buivida stāsta, ka izlaidums būs neparasts un ļoti skaists. Tas notiks pēc visiem drošības noteikumiem, bez vecākiem: „Izlaidums būs kā balto galdautu svētki. Mums tūlīt sāksies remonts, tāpēc vienīgā telpa, kur to rīkot, ir ēdamzāle. Visi sēdēs pie U formā izkārtotiem balti klātiem, grezniem galdiem. Lai nebūtu fiziskā kontakta, katram jau priekšā būs dāvanu kaudzīte un atestāts. Katrs uzrakstīs vēstulīti ar saviem nākotnes plāniem, tās tiks ieliktas lielā sapņu ķērājā. Tas paliks pie audzinātājiem, un

pēc pieciem gadiem salidojumā katrs varēs izlasīt savu vēstulīti un saprast, vai viss izdevies, kā plānots.”

Kuldīgas Centra vidusskolā katram absolventam atļauts uzaicināt piecus viesus un nepiedalīsies visi skolotāji. Tā kā aktu zāle ir pārāk maza, izlaidums notiks skolas iekšpagalmā, slīktā laikā – manēžā.

Arī Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas izlaidumā viesu skaits būs ierobežots, un tāpat kā devītajām klasēm izlaidumā atļauts būt klāt tikai vecākiem.

Arī Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas direktors Mārtiņš Burke-Burkevics apstiprina, ka izlaidums noritēs citā formātā: „Ir divi varianti: izlaidums notiks ārā pie skolas ar vecākiem vai slīktā laikā telpās. Tādā gadījumā

rīkosimies līdzīgi kā ar 9. klases izlaidumu, kurā svinīgā daļa notika telpās ar skolotājiem un skolas vadību, savukārt vecāki un sveicēji sagaidīja skolēnus ārpusē pie skolas.”

Skrundas vidusskolas absolventi izvēlējušies pavisam interesantu plānu. Direktors Ainārs Zankovskis smeļ, ka arī viņš esot ielūgts: „Skolēni ir izvēlējušies izlaidumu rīkot pilskalnā 17.00 pievakarē. Paši visu organizē un plāno kopā ar audzinātāju, tāpēc tas mums būs pārsteigums. Skolas vadība un administrācija ir ielūgta, jo mūsu uzdevums ir izsniegt dokumentus. Vecāki noteikti būs aicināti, jo vietas tur ir daudz. Galvenais, lai nelīst, bet bērni saka, ka arī to esot *sarunājuši*.”

Alsungas vidusskolā šogad 12. klases nav.

Elisa Rudzīte

Divgadniekiem visiem vietas pietiks

Rindā uz kādu Kuldīgas novada pašvaldības pirmsskolas iestādi pašlaik pieteikti 246 bērni. Izglītības nodaļas speciāliste Valda Krauze informē, ka ar septembri vieta tiek piedāvāta visiem mazuļiem, kuriem ir divi gadi un vairāk.

Rindā gaida viens bērns, kurš dzimis 2013. gadā, divi – 2014. gadā, četri – 2015. gadā, divi – 2016. gadā, viens – 2017. gadā, 16 – 2018. gadā, 170 – pērn un 50 – šogad.

V.Krauze stāsta, ka rinda nemitīgi mainās, jo kāds tiek pieteikts, kādam piedāvā vietu, bet viss strauji virzoties uz priekšu. Vietas jau piedāvātas 2018. gada decembrī dzimušajiem. Prognozēt, vai ar septembri pietiks vietas pilnīgi visiem pusotru gadu sasniegušajiem, kuriem pašvaldībai tā jānodrošina, vēl nevarot. Daļa vecāku tik mazu bērnu nevēloties vest uz bērnudārzu, tādēļ piedāvāto vietu uz gadu atsakot, un tā tiek rindā nākamajam.

Kopumā situācija novadā esot uzlabojusies līdz ar pirmsskolas grupu izveidi Pelčos un Padurē. Vietas pietiekot teju visiem, kuri to vēlas. Ja tomēr kādam pietrūkst, tiek izmantots aukles pakalpojums. Par to līdz brīdim, kamēr vietu var piešķirt, pašvaldība maksā pabalstu, kas līdzvērtīgs tai summai, kādu veido viena mazuļa uzturēšana bērnudārzā. Ar nosacījumu, ka tiek izmantoti sertificētas aukles pakalpojumi.

Jolanta Hercenberga

Tipogrāfija plāno pārcelties

Kuldīgas tipogrāfija *Māras druka*, paplašinot darbību, iecerējusi no 2015. gada ielas pārcelties uz jaunām telpām Graudu ielā 25.

Uzņēmuma valdes priekšsēde Līga Šķēle stāsta, ka līdzšinējās telpas kļuvušas par šauru. Tiekot iegādātas jaunas iekārtas, kurām vajag vairāk vietas. Vecajai ēkai tiek meklēts jauns īpašnieks.

Graudu ielā remonts iesākts jau pērn, bet pandēmijas dēļ darbs pārtraukts. Šoziem plānots turpināt un tad iekārtoties tur.

Māras druka ir 2010. gadā dibināts uzņēmums, kurā bez standarta tipogrāfijas pakalpojumiem ir arī tādi kā reklāmas dizains, zīmogu izgatavošana un poligrāfijas pēcapstrāde.

Jolanta Hercenberga

Aicina ģimenes uz nometni

Ģimenes ar 9 – 15 gadus veciem bērniem, tostarp ar funkcionāliem traucējumiem un noteiktu invaliditāti, līdz 30. jūlijam projektā *Kurzeme visiem aicinātas pieteikties bezmaksas integrējošajai nometnei Bez aizspriedumiem*.

To organizē biedrība *Profesionālo audzūģimeņu apvienība „Terēze”*, un tā notiks Talsu novada Strazdes pagasta *Kurzemes rezidencē*. Rīkotāji sola, ka piecas dienas no 9. līdz 13. augustam būs

izglītojošas, aizraujošas un saliedējošas. Darbošanās iecerēta gan ģimenēm kopā, gan bērniem un vecākiem atsevišķi, ļaujot katram attīstīt savus talantus un spējas. Var pieteikties, aizpildot reģistrācijas anketu tiešsaistē līdz 30. jūlijā 12.00. Vietu skaits ierobežots. Papildu informācija pie nometnes vadītāja Pētera Martukāna. E-pasts: peteris.martukans@gmail.com, tālr. 29628200.

Justīne Smilga

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Neotveramais drona lidinātājs un neatlaidīgais gulētājs

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks **Kaspars Šabāns**.

13. jūlijā amizantākais notikums – Padurē tiek pamanīti pamukuši zirgi. Zvana mums. Protams, ka mūsu policisti ir uzdevumu augstumos, bērīšu saimnieks sazvanīts, zirgi atgriezušies mājās.

14. jūlijā tiekamies ar mums jau zināmu vīrieti, kurš kāda Liepājas ielas nama pagalma zālē nolēmis pasnaust. Kad ierodas mūsu darbinieki, viņš pieceļas un aiziet. Līdzīgi uzvedas kāds cits kungs, kurš atpūšas zālē pie *Rimi*. Mūsu darbinieki viņu aizved sev līdz.

15. jūlijā naktī zvans, ka Baznīcas ielā pie mājas jau vairākas stundas tiek darbināts kāds busiņš, kas traucē gulēt. Ar transportā sēdošo kungu notiek pārrunas, viņš solās savu bezmiega nakti pavadīt telpās. Vakara pusē zvans no Upīskalna, jo tur atrasta beigta stirna. Paziņots medību inspektoram. Gudeniekos pārbaudījām suņu čipēšanas noteikumu ievērošanu. Vienam saimniekam dots termiņš pārkāpumu novērst. Savukārt Kabilē pie kādām mājām atrasta Otrā pasaules kara laika munīcija. Kopā ar sapieriem tā savākta, likvidēta.

16. jūlijs. Dzintaru ielas 12. nama iedzīvotāji lūdz palīdzību, jo ēkas kāpņu telpā guļ kāds vīrietis. Tas ir tas pats, kurš pirms vairākām dienām atpūtās Liepājas ielā, arī šoreiz pats pieceļas un aiziet. Saņemam divus signālus no Mārtiņsalas un estrādes, ka tur nesaskaņoti lidinās drons. Abos gadījumos tā pilotu neatrodam.

17. jūlijā zvans no Vīgriežu ielas, jo tur kāda nama kāpnēs atkal kāds guļ. Tas ir vīrietis, kurš pirms tam gulēja Liepājas ielā, bet

vēlāk Dzintaru ielas kāpņu telpā. Pieceļas un aiziet. Tad apmeklētjam pilskalna peldētavu, jo tur kāda kompānija bērnu klātbūtnē lieto alkoholu. Dažs labs nodots Valsts policijai (VP).

18. jūlijā naktī zvans, ka Liepājas ielā jauniešu kompānija malko ugunsdziru. Aizbraucam, bet fakts neapstiprinās, alkohols lietots netiek. Ar jauniešiem aprunājāmies, viņi pat savāca apkaimes atkritumus un devās mājup. Dienā palīgā sauciens no Nabes ezera kempinga, jo tur lielā ātrumā vizinās ar motorlaivām. Šāda informācija jāsniedz VP, jo viņiem Liepājā ir speciāla nodaļa, kas nodarbojas ar šādu braucēju tvarstīšanu. Tāds pat zvans pienāk no Ēdoles – tur Pinku ezerā kāds izklaidējas ar ūdens motociklu. Atkal iesakām zvanīt VP. Vairākas reizes viesojamies Liepājas ielā, jo tur kāds pilsonis nekādi nevar saprast, ka vēlā vakarā skaļas mūzikas klausīšanās var novest pie kaimiņu dusmām.

19. jūlijā naktī izsaukums uz Skrundas šoseju, jo tur kāds vīrietis lecot priekšā automašīnām. Kad aizbraucam, viņš lec priekšā arī mūsu auto. Izrādās, ka šādi kājāmgājējs mēģina apstādināt garāmbraucējus, jo vajagot tikt mājās. Tiek. Dienas otrā pusē zvans no Ābeļciema, kur kāds dedzina lielu ugunsgrāvu. Notiek pārrunas, jo tik karstā laikā ar uguni jābūt maksimāli uzmanīgiem.

Šajā nedēļā darbinieki auto vadītājiem par pārkāpumiem uzrakstījuši 24 protokolus un izteikuši sešus brīdinājumus.

Alberts Dinters

Lai skaisti pašiem un citiem

Inguna Spuleniece
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

No aprīļa līdz oktobrim turlavniece Velta Krūmiņa atbild par to, kā izskatās apstādījumi pagasta centrā.

Platība nav no mazajām. Kopā ar sētniecēm Renāti Dzirkko un Dainu Vilci un tehniskajiem darbiniekiem Albertu Brantevicu un Jāni Lampu jānopļauj un jāapra vē gan ap pagastmāju un kultūras namu, gan estrādi, visā centrā līdz pat baznīcai, kā arī parkā līdz skolai. Vasarā talkā nāk skolēni. Šomēnes Veltas kundze palīdz četri jaunieši.

DARA UN PRETĪ NERUNĀ

„Ka nenaslavē! Rīt vairs nestrādās,” smejas V.Krūmiņa, tomēr slavējot čaklos palīgus. „Viņi man pretī nerunā, nav arī īpaši uzraugāmi. Ja kas notiek, sazvanāties. Šodien Kristers un Anete grieza dzīvžogu, elektriskās šķēres apstājās – sazinājāmies. Pārējās meitenes grāba nopļauto zāli. Rīt būs jāiet sakopt skolas sporta laukumu, jo sestdien tur notiks sporta diena,” tā Velta par darbiem stāstīja 15. jūlijā.

NAUDA, LAI SKOLOTOS

Aija Leimane šogad beigusi Turlavas pamatskolu. Plāno iet māšas Anetes pēdās un mācīties loģistiku Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā. Anete pārliecināta, ka šajā profesijā darbu noteikti atradīsot. Līga Orlova sāks mācīties Turlavā 9. klasē. Kristers Brantevics mācās Kuldīgas Centra vidusskolā, jo 9. klasi tikko beidzis.

Par attālināto mācīšanos jauniešu domas dalās. Daži uzskata, ka viss bijis normāli, citi saka – grūti. Izlaidumā piedalījušies tikai vecāki un skolotāji, bet svinēts mājās. Darbā nopelnīto naudu visi tērēšot skolas vajadzībām. Kad jūlijs būs nostrādāts, augustā atpūtīšoties. Arī izgulēšoties, jo darbā jābūt katru rītu 9.00. Jaunieši atzīst, ka dažādās nodarbēs vairāk iesaistās tie vienaudži, kuri dzīvo pagasta centrā, bet viņi visi četri dzīvojoši attālāk.

TULPES OTRĀDI

„Man prieks, ka trāpījušies tādi

Velta Krūmiņa: „Man nav dārznieces izglītības – tas ir hobijs. Ļoti daudz lasu, esmu gājusi kursus.”

„Nezinu, kā dabūšu to gatavu, bet šajā diņī no viena vītola uz otru gribu plostu,” sapņo pagasta apzaļumotāja Velta Krūmiņa.

Skolēni Kristers Brantevics, Līga Orlova, Anete un Aija Leimanes jūlijā rūpējas, lai pagasta centrs būtu sakopts.

bērni, kuriem strādāt patīk. Dobes mani palīgi iet jau otro reizi. Naktene ir briesmīga nezāle. Tūlīt vajadzēs ar nazīti no flīžu starpām izgriezt zāli. Mūsdienās ļoti grūti bērnu ierīkēt strādāšanā – viņi ir atradināti. Skolā pašiem vairs nav jādežūrē un klase jātīra, arī mājās, īpaši dzīvoklī, tāpat nekāda diža darba nav. Manā bērniībā skolā bija naturālistu pulciņš – brīvdienās katram savs lauciņš jānoravē! Vismaz zinājām, kas un kā jādara. Bet vienu gadu man tulpes stādīt palīdzēja bezdarbnieki. Ilgi nevarēju saprast, kāpēc tās nenāk no zemes ārā. Lielī cilvēki, bet

sīpolus sastādījuši otrādi,” smejas V.Krūmiņa.

JĀKOPJ REGULĀRI

Palaidusi jauniešus mājās, Veltas kundze izrāda saimniecību: „Mēs ar pagasta pārvaldnieku Mārci Brantevicu katru gadu spriežam, ka tā platība jāsamazina. Bet ko samazināsi! Visi laukumi šogad jau trīs reizes pļauti, pēc tam jānogrābj. Dobes jāravē reizi trīs dienās. Tagad sētnieces ir atvaļinājuma – ja nebūtu bērnu, galā netiktu. Es jau katru gadu nosolos, ka tas ir pēdējais, bet pavasarī pieradums

ņem virsroku. Šķiet, ka mani te gaida, ka nedrīkstu sēdēt mājās. Un atkal esmu visā iekšā. Gar vienu malu gribētos peonijas, ja dabūšu naudu. Kādreiz domāju: pilsētā vienai dobei iedots daudz vairāk naudas nekā mums uz visām. 1000 eiro jāiekļaujas.” Velta rāda diķi, kurā grib plostu. Diķis ir blakus nesen iekārtotajai atpūtas vietai. Turlavnieki to labprāt izmantojot, tik ne vienmēr aiz sevis atstājot kārtību.

Mācītājam un vijolniekam Kārlim Ferdinandam Amendam, kura tēvs kalpojis Lipaiņu draudzē, nākamgad būs 250. jubileja. V.Krūmiņa teic: „Pērn svētki Talsos bija viņa draugam Ludvigam van Bēthovenam – bijām tur. Nākamgad gaidīsim ciemiņus pie mums. Atkal viss būs jāsakopj.”

JAUNAS VITRĀŽAS UN ŠKŪNĪTIS

Veltas kundze aicina uz baznīcu. Kopš viņa vairs nav draudzes priekšniece, atslēgas glabājoties pie mācītāja, bet apkārtnē viņai rosīties neviens nevar traucēt.

„Šogad baznīcai ir trīs projekti: divi ar Kultūrkapitāla fonda, viens – ar pašvaldības konkursa *Daršim paši* atbalstu. Pirmajos divos restaurējam vitrāžas. Uz Ziemassvētkiem pabeidzām Ziemeļciema ģerboni, šogad atjaunosim Kalējciema vitrāžu. Abas kopā izmaksā pie 3000 eiro. Restauratori ir no Rīgas. Bet

konkursā *Daršim paši* 800 eiro izmantosim šķūnīša celtniecībai,” Veltas kundze vedina skatīties jau ieliktos pamatus. „Bēda tā, ka visi darbarīki stāv baznīcā: kaplis, slota, spainis.”

LABU CILVĒKU NETRŪKST

Topošā šķūnīša vietā vajadzēs izlauzt lielo koku celmus. No dažiem liecība vēl palikusi, tādēļ pamati uzlieti augstāki, lai nelīdzenums paliek zem grīdas. „Nezināju, kā tikšu galā, bet kaimiņš Rudzīša kungs palīdzēja ar saviem strādniekiem. Laikam jau jāmaksā palūgt palīgā. Ja cilvēki redz, ka citi darbojas, nāk talkā. Lai arī šķūnītis maziņš, tas ir projekts ar visām skicēm un tāmēm – nav tā, ka uzvelc uz rūtiņu lapas. Baznīca ir kultūras piemineklis – neko te nedrīkst darīt, kā gribētos vai kā lētāk. Šķūnīm jumtu vajadzēja no tāda paša skārda kā tornītim. Pagasta priekšnieks ieteica piezvanīt uzņēmumam *Kurzemes jumti*. Izteicu savu bēdu, viņi teica: „Mēs palīdzēsim uzliet arī to šķūnīti.” Mani tāds prieks pārņēma! Kur nu vēl labāk! Pamatus ielēja viens vīrs, kas izstrādā stundas par sodāmību. Viņš kaut ko saprot no celtniecības. Būs slīpais jumts, durvis, smuks logs. Tāme bez darba ir uz 1800 eiro. No konkursa *Daršim paši* – 800 eiro. Protams, nepietiek. Aizpagājušajā gadā projektu konkursā baznīcas tornīti ierīkojām ekspozīciju. Kurzemes grupā dabūjām pirmo vietu un 150 eiro balvu. Naudu varējām sadalīt tiem, kas strādāja. Mēs ne – naudiņu atstājām citām vajadzībām. Bet arī ar to nepietiek. Tad nu *Kurzemes jumti* apsolīja to šķūnīti uzcelt – būs nauda vai nebūs. Arī tā pasaulē notiek! Tā mēs te dzīvojam,” priecājas V.Krūmiņa.

„Paši jau uz vietas neredz, kas padarīts. Arī man dažkārt šķiet, ka nekā diža nav. Bet tad atbrauc tūristi vai kāzinieki no Rīgas un citurienes, priecājas un slavē, ka skaisti. Tad jau arī jānotic.”

Ne tik plaši, bet notiek

Sestdien turlavnieki varēja piedalīties sporta dienā pie skolas, bet 25. jūlijā notiks 20. Ķikuru ezera svētki *Vākars uz ezera*. Pagasta sporta organizatore Džanīta Freija skaidro, ka pārāk popularizēti nav ne vieni, ne otri, lai varētu ievērot visas Covid-19 diktētās normas.

PIRMO REIZI ŠĀJU

Sporta spēlēs drīkstēja piedalīties no 15 gadu vecuma. Komandas spēlēja volejbolu, futbolu un pirmo reizi izmēģināja spēkus jautrajā stafetē ap centra diķi. Komandu vērtējumā iekļauta arī šautriņu mešana un basketbola soda metieni. Jaunums bija šaušana ar pneimatisko šauteni. Šie rezultāti vērtēti individuāli.

Dž.Freja smejas, ka rīkotāju komandā iesaistot visus, kurus vien var sarunāt, arī drau-

zzeni Līgu Freimani no Laidiem. Tradicionāli līdzdarbojas kultūras nama vadītāja Zanda Spulģite, pagasta pārvaldes sekretāre Gita Petrova, tiesnesis Vaclovs Svažs no Sermītes, arī skolas bērni.

GARĀS KLEITĀS, AR TAURIŅU UN PLEDU

Tā skatītāji aicināti ierasties uz Ķikuru ezera svētku 20. gadadienu. „Kleitām jābūt nedaudz pārspīlētām, kungiem jābūt ar šlipsēm un tauriņiem. Uz plega varēs ap-

sēsties, lai skatītos koncertu un vērotu saulrietu ezerā,” Dž.Freja cer, ka pasākums būs skaists.

No 6.30 līdz 11.00 notiks sacensības makšķerniekiem. Dienā pasākumi nav paredzēti – viss atsāksies 17.00, kad bērniem eksperimentus rādīs *STEM vēstniecība* no Liepājas. Šovā būšot gan dūmi, gan ziepju burbuļi, gan raķetes, ko šaut gaisā. 18.00 sāksies jautras stafetes ģimenēm ar kontrolpunktiem gar ezer malu. 20.00 ieradīsies Neptūns, tiks apbalvoti makšķernieki, un koncertā uz laipas uzstāsies Agnese Čīče, Zigurds Turss un Kārlis Neimanis.

Turlavas pagasta atklāto 25. sporta spēļu rezultāti
Piedalījās 107 dalībnieki un piecas komandas.

Uzvarētāji

60 m Reičēla Orlova (8,34), **Gatis Zons** (7,40); **Iodes grūšana** Una Birzniece (9,17), **Modris Sermoliņš** (10,68); **basketbola soda metieni** Una Birzniece, **Emīls Veigelts**; **šautriņu mešana** Andžela Orlova, **Uldis Ozoliņš**; **spēka pārbaudījumā** Laura Gluškova, **Dainis Kozlovskis**; **šaušanā ar pneimatisko šauteni** Agnese Inapša, **Kristers Lebedeks**; **volejbolā** komanda *Pik-Poks* (**Gatis Zons**, **Pēteris Kārklīns**, **Gints Kārklīns**, **Arvis Valkovskis**, **Andžela Orlova**, **Alise Bondare**); **futbolā, jautrajā stafetē un komandu kopvērtējumā** *Draiskulji* (**Dainis Žebeks-Šerbuks**, **Juris Veigelts**, **Modris Sermoliņš**, **Dainis Kozlovskis**, **Una Birzniece**, **Emīls Veigelts**, **Ivans Tovstujaks**, **Kristofers Kozlovskis**).

APTAUJA

Uz kādām pārdomām vedinājis pandēmijas laiks?

Skaidrīte Jumiķe, pensionēta skolotāja:
– Mazbērni dzīvo Ādažos, un, kad tas sākās, teicu, ka ņemu viņus pie sevis, jo šķīta, ka Kuldīga būs drošāka vieta. No tā mirkļa arī viss sākās. Liels paldies jāsaka visiem skolotājiem, kuri šo laiku izturēja, jo pati esmu bijusi skolotāja. Mācījāties kopā ar mazmeitu un 2. klasi pabeidzām. Man pietrūka teātru un koncertu. Es apbrīnoju tos cilvēkus, kuri visus noteikumus ievēroja. Patiecoties valdības rīkojumiem un apzinīgajiem cilvēkiem, mums ar to saslimšanu ir tik laba situācija. Mana atziņa ir tāda: ja kādam aiz garlaicības nav, ko darīt, lai paņem kādu skolēnu, kurš mācās attālināti. Tad par garlaicību nesūdzēsieties nemaz (smejas)!

Ieva Zeltiņa, strādā restorānā Londonā:
– Martā ar pēdējo reisu atlidoju uz Latviju. Te jutos daudz drošāk nekā tur. Jutos priecīga, ka esmu šeit un varu apceļot Latviju. Kad viss sākās, Londonā šķīta, ka sākusies katastrofa – jāsakrāmē čemodāni un jābēg. Divas dienas biju panīk. Atbraucu uz Latviju pie ģimenes un nomierinājos. Būt kustībā, skriet, ceļot, apmeklēt labākos restorānus, nopirkt dārgāko somiņu – tas patiesībā nav nemaz tik svarīgi. Tagad domāju, ka pats svarīgākais ir būt kopā ar ģimeni.

Ruslans Kolbiks, šoferis:
– Man sākumā likās, ka tas nav reāli, šķīta, ka tas ir filmas sižets. Vienīgā doma bija: lai tas pēc iespējas ātrāk beigtos. Es esmu šoferis, un tajā laikā biju Norvēģijā, četrus mēnešus nevarēju Latvijā atgriezties. Tas mūsu ģimenē bija smags laiks. Bērnu mammai vienai jātiek galā ar bērniem, kuriem bija attālinātās mācības. Vēl aizvien nekas nav beidzies – ir sajūta, ka tas viss atkārtosies.

Ilze Klīnts, skolotāja:
– Man bail nebija, jo sēdēju mājās un ārā negāju. Protams, veikalā nebija omulīgi, jo visu laiku tika atgādināts, lai ilgi tajā neuzturas. Bet, sēžot mājās, pietika laika izdarīt daudz lietas, kam ikdienā tā nepietiek – laiku pavādīju produktīvi. Par skolotāju strādāju pirmo gadu, un šis bija pārbaudījums. Es ļoti ceru, ka pasaulē nesāksies vēl lielāka katastrofa, jo šis laiks pierādīja, ka cilvēkiem grūti ievērot elementārus noteikumus, piemēram, sēdēt mājās.

Kristīne Turka, angļu valodas skolotāja:
– Nedaudz baidīja tas, ka jāsēž mājās ar bērniem, nekur laukā īsti nevarējām iziet, jo visi rotaļu laukumi bija ciet. Bet no šī vīrusa nebaidījies, jo dzīvojam Kurzemē tādā vietā, kurā saslimt bija ļoti maza iespējamība. Mēs, protams, šo laiku izmantojām, lai pabūtu kopā ar ģimeni. Man šķiet, ka šis bija mazs tests, kā mēs rīkotos, ja būtu kaut kas trakāks. Tikām ievirzīti, kā šādā situācijā domāt un rīkoties. Mums vairs nebija ikdienas ekstras. Nevaru pateikt, vai Latvijā viss izdevies, jo tā bija pavasara jauna situācija, bet domāju, ka mums gājās tīri labi.

Aija Priede-Sietiņa, arhitekte:
– Mēs esam no Rīgas, bet Kuldīgas novadā mums ir lauku mājas. Gandrīz visu pandēmijas laiku dzīvojam Rīgā. Bija trakī, jo abām meitām tiešsaistes mācības gan skolā, gan mūzikas skolā. No vīrusa nebaidījāties – baidījāties no neziņas par to, kas sekos, un bažas ir vēl aizvien. Es domāju, ka nekas vēl nav beidzies un ka ar globālo saslišanu virusi tikai vairošies. Mums jāiemācās ar tiem sadzīvot. Nevaram visu aizliegt un izolēties.

Daiga Bitīniece, Alberta Dintera foto

Ko ārkārtējā situācija ņēma un deva

Mūzikā klātie ir būtiskākā

Aprīlī Kuldīgā bija jāsākas 11. Starptautiskajam Kārļa Davidova čellistu konkursam, un tā organizēšanā jau bija daudz ieguldīts. Tradīcijas iedibinātāja, E.Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolas pedagoģe STELLA PAVLOVIČA atzīst, ka zaudējumi ir ne tikai nozīmīgā konkursa pārceļšanas, bet arī skolas attālināto mācību dēļ.

Kādas bija pirmās izjūtas, kad sapratāt, ka lolotais konkurss Covid-19 dēļ nevarēs notikt?
Kā vienmēr martā notika ieskaņas koncerts. Tajā brīdī vēl dzīvojām mierā, kaut pasaulē par jauno vīrusu un tā draudiem jau bija zināms. Bija beigusies pieteikšanās, skaidrs, no kurām valstīm sabrauks dalībnieki, kuri iepriekš nopietni gatavojušies. Pēdējos gados bijis daudz čellistu no Ķīnas, Korejas un tām valstīm, kurās vīrusa izplatība izvērtās ātri. Tāpēc radās nemiers. Man kā cilvēkam, kurš vairāk nekā 45 gadus saistīts ar koncertiem, konkursiem un uzstāšanos, tas laiks likās briesmīgs. Davidova konkurss ir liela mēroga, saistīts ar lielām finānsēm. Ir iesaistītas pasaules bankas, bet organizatori esam mēs šeit. Ko darīt, kā rīkoties?

Varbūt bija cerība, ka satraukums velts un konkurss varēs notikt?
Sākumā bija doma ar lēmumu nesasteigt, pagaidīt, kas būs. Konkursa mūziķi nav liela komanda – tas ir viens cilvēks ar instrumentu. Kad parādījās karantīnas noteikumi, kļuva skaidrs, ka konkurss nevarēs notikt. Pats sākums ar neziņu iedzina bailes, kas notiks tālāk. Un tās joprojām tiek izplatītas ar ziņām par tūkstošiem saslimušo kaut kur citur. Šeit neesmu satikusi un nezinu nevienu, kuram šis vīruss būtu. Tāpēc ir divējādas izjūtas: no vienas puses, visu laiku dod pa smadzenēm, cik viss briesmīgi un ka visi apmirs, no otras – dzīvē jau to neredz. Bailes un neziņa ir diezgan spēcīgi ieroči, ar kuriem var manipulēt.

Varbūt situācija par daudz sakāpināta?
Kā likumpaklausīgi pilsoņi pieņemam: kā teikts, tā jāstrādā. Ja likts, ka jāmācās attālināti, tad tā jādarā. Taču esmu pārliecināta, ka mūziku attālināti nevar iemācīt. Arī vīspārējās izglītības iestādēs ne vienmēr šādas mācības ir kvalitatīvas. Vai gan visiem ir atbilstošs tehnoloģiskais nodrošinājums? Mums mājās ir daudz bērnu ģimene – pieci bērni,

„Ar aizliegumu pulcēties, kopā dziedāt un muzicēt var iznīcināt latviešu dvēseli. Gadu simteņos tieši ar kopdziedāšanu esam pastāvējuši,” saka Kuldīgas mūzikas skolas pedagoģe, dažādu muzikālo tradīciju kopēja Stella Pavloviča.

un kopā ar vecākiem – visiem viens vien dators. Tāpat visiem skolotājiem nav tādas viedierīces. Turklāt mūziku tā mācīties ir sarežģītāk, jo jāapgūst instrumentu spēle. Tas nav teorētisks uzdevums. Tāpēc skumji, ka šīgada absolventiem skola bija jābeidz ar videoierakstu, kas atkarīgs no tehnikas, ar ko filmēts, un tā cilvēka prasēm, kas ierakstu veidojis.

Tātad zaudētāji ir gan audzēkņi, kuru patiesās spējas nevarēja novērtēt, gan pedagoģi, kuri šīs spējas zināja?
Te parādījās vecāku sapulcēs spriestais: vecāki no mūzikas neko nesaprot – lai māca skolotājs. Šajā situācijā vecāki mēģināja bērnam palīdzēt, bet visi to nevarēja. Arī tad, kad pulcēšanās ierobežojumus atcēla, individuālas konsultācijas joprojām bija liegtas. Cilvēki varēja satikties, bet skolotājs ar audzēkņi – ne. Mums mūzikas skolā lielas telpas – varam ieiet zālē un distancēti mēģināt pie labi noskaņotām klavierēm. Ne visiem tādas ir mājās. Tādā ziņā biedējums varbūt bija neadekvāts. Saksofonistiem pavasarī daudz konkursu bija paredzēti gan Latvijā, gan ārvalstīs. Tie svarīgi izpildītājiem, lai viņi var savas spējas parādīt, muzicēt ar citu valstu mūziķiem. Tas nav

Iepriekš savas atziņas par pandēmijas ieviestajām pārmaiņām pauda uzņēmēji. Šoreiz to jautājām kultūras un garīgās sfēras pārstāvjiem.

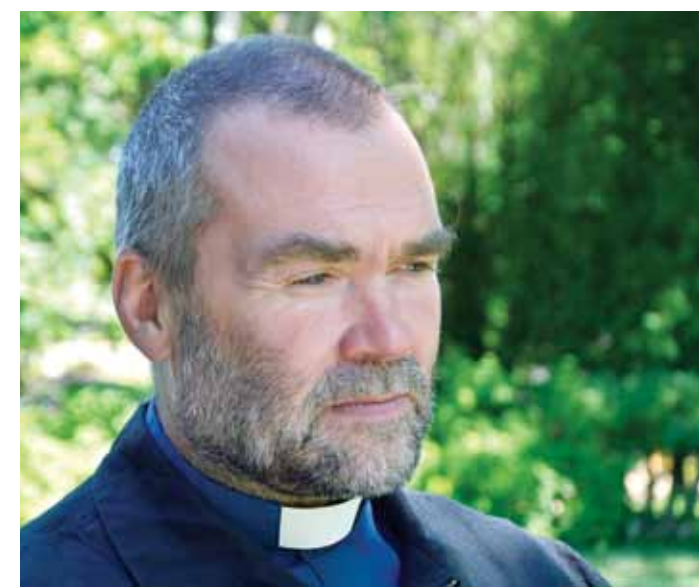
„Ierakstīt var visu, bet mūziku klātienē nevar salīdzināt ar videoierakstu.”

salīdzināms telefonā.
Atcerēsimies, ka Latvijas valsts tika dibināta ar dziesmām, ar kuriem! Neatkarību atjaunoja ar dziedāšanu revolūciju. Tagad tiekam biedēti, ka nedrīkst pulcēties, jo tā viens otru var aplīpināt. Man šķiet, ka tā var iznīcināt latviešu dvēseli.

Vai nākotnes modelis mācībām nav skaidrs?
Šobrīd ne. Kāds gan vecākiem būs stimuls laist bērnu mūzikas skolā, īpaši pirmajās klasēs? Tas var profesionālas ievirzes mūzikas skolu nonivelēt līdz pulciņa līmenim. Vēlāk to atjaunot būtu ārkārtīgi grūti. Var notikt tas, ko savulaik pārmeta Raimondam Paulam, kad viņš bija kultūras ministrs un gribēja mūzikas skolas slēgt, jo Latvijai to esot par daudz.

Pasaulē jau bijuši koncerti un konkursi virtuālā vidē. Vai tehnoloģijas var traucēt latviešiem sasniegt labus rezultātus?
Ierakstīt var visu un ar labu kvalitāti. Aizsūtīt vienu, otru, trešo ierakstu. Bet mūzikā klātie nav ne ar ko salīdzināma. Davidova konkursā vienmēr priecājos par latviešu čellistiem, ne ķīniešiem, kuriem ir labi un ļoti dārgi instrumenti. Mūsu bērniem tādu nav un nav arī daudz iespēju lielos konkursos piedalīties, bet tāpēc viņi nav mazāk talantīgi un spējīgi. Gluži pretēji. Atceros kuldīdznieku Juri Stūrmani – kā talantīgais puisis savulaik centās, lai tiktu līdz Berlīnei! Gan pedagoģi, gan citi studenti tur smējās: „Tu tiešām uz šitas pagales taisies muzicēt?” Tad tā pagale bija viens no labākajiem instrumentiem, kāds pie mums pieejams. Juris pierādīja augstu prasmi.
Vēl citos konkursos ne reizi vien dzirdēts izbrīns, kā var tādas skaņas dabūt ar lētiem instrumentiem. Tas latviešiem ir viens traucēklis, otrs – izglītības sistēma, kas atšķiras no citām valstīm. Bet esam jau pieraduši izdzīvot visdažādākajos režīmos un to diktētos apstākļos.

Mēdz teikt, ka katram mākonim ir zelta, nu, vismaz sudraba maliņa. Kas, jūsuprāt, tā ir šajā situācijā?
Mūziķis ir kā lejkanna, ar ko aplaista puķes, – tas dod klausītājam veldzi. Un jebkurā līmenī. Nākamajā mēnesī eju pensijā un to savu aiziešanu gribu tādu muzikālu. Ceru, ka izdosies un nebūs jaunu aizliegumu. Koncertam Katrīnas baznīcā 15. augustā uzrunāju bijušos audzēkņus, pazīstamus mūziķus un arī citās nozarēs strādājošos. Visi saka: pēc kopābūšanas un muzicēšanas esot tik ļoti izslāpuši.
Daina Tāfelberga, Alberta Dintera foto

„Vēl esam neziņā. Esam apjautuši, ka varam dzīvot citādāk, bet vai mums ir drošme un apņēmība to darīt? To vēl redzēsim,” prāto Skrundas luterāņu mācītājs Martins Samms.

Kas mainījās jūsu dzīvē?
Savā ziņā bija pat vieglāk – daudzas lietas tika atceltas. Pierīma steiga. Tomēr kopumā jau nekas nemainījās. Gan projektēšana būvniecībā turpinājās, gan darbi lauku saimniecībā. Mazāk bija klātienē tikšanās, kas, izrādās, nemaz nav bijušas tik svarīgas, jo var komunicēt elektroniski. Mūsu ģimenei ir neliels viesu nams. Kad ceļotājiem vairs nav iespēju aizbraukt uz ārzemēm, redzam, ka viņiem patīk arī tepat pa Latviju pabraukāt. Tas ir pārdomu vērts. Kāpēc maksāt lielu naudu par tālu ceļojumu, ja tepat ir daudz interesanta, brīnišķīga, neizzināta?

Tomēr baznīca bija jāaizslēdz. Kā to uztvēra draudze?
Laukos ir daudz mazu draudžu, kur dievkalpojumi notiek reizi mēnesī. Diez vai viņi lielu atšķirību izjuta, un tagad dievkalpojumi jau atkal notiek. Varbūt bija cerība, ka mainīsies cilvēku domāšana, bet ārkārtējā situācija bija pārāk īslaicīga. Ja cilvēkam atkal dod iespēju skriet, viņš skrien. Te es atkal saredzu ieguvumu. 20 gadus kalpoju, bet kā mācītājam man visā šajā laikā īsts atvaļinājums bijis reti. Mācītāju ir maz, un mazās draudzēs nevar atļauties samaksāt aizvietoņam.

Vai nemanījāt sabiedrībā bailes? Sākumā arī no garīdzniecības tika izplatīti paziņojumi par sērgu – bioloģisko ieroci cilvēces iznīcināšanai.
Bioloģiskais ierocis ir izgudrots sen – daba mūs agrāk vai vēlāk nonāvēs. Šajā gadījumā nedomāju, ka tas būtu kas nebijis. Arī baznīcai radās iespēja cilvēkus uzrunāt citādāk – darba vides maiņai ir pozitīvas tendences. Bet par Covid-19 kā bioloģisko ieroci neņemam spriest. Finanšiāli ir zaudējumi gan tautsaim-

„Ārkārtējā situācija bija pārāk īslaicīga. Ja cilvēkam atkal dod iespēju skriet, viņš skrien.”

Lielām pārmaiņām laiks par īsu

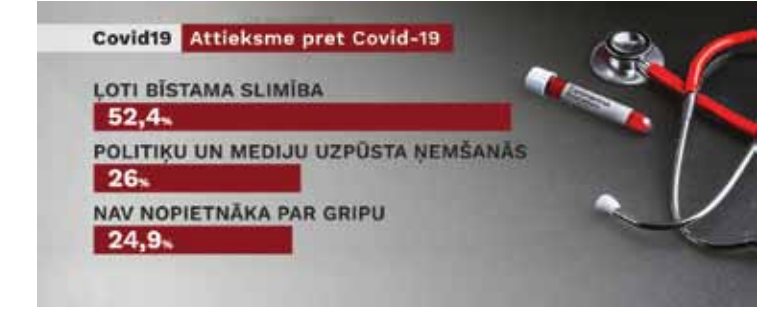
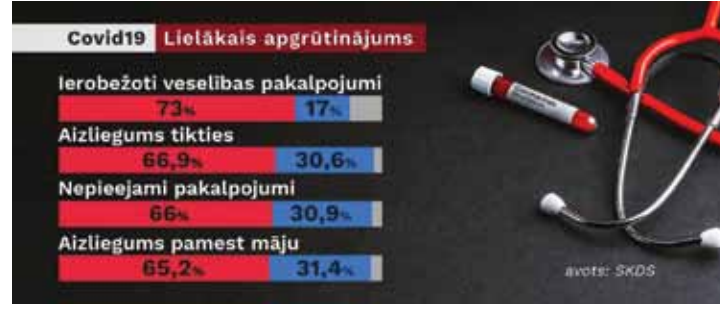
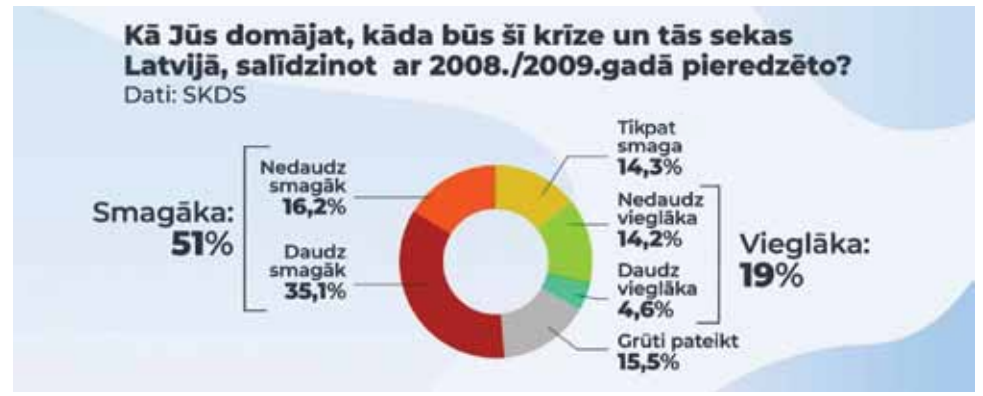
Ieguvumus saredzēt ir vieglāk, tā par šo laiku uzskata Skrundas luteriskās draudzes mācītājs, arhitekts, lauksaimnieks un biedrības Kurzemes vietējie produkti pārstāvis MARTINS SAMMS.

Vai varam par pandēmiju runāt pagātnes formā?
Viens cilvēks beidzies, droši vien būs otrs, trešais, ceturtais un divsimts piecdesmitais arī varbūt. Šī situācija bija sitiens uz pašāviņu, ka iedomāsim miljonus vai miljardus zinātniekiem un viņi mums uztaisīs zāles aizsardzībai. Bet izrādās, ka visu ar naudu nevar. Un tas ir biedējošākais. Kā tad tā: nauda ir, bet zāļu pret to vīrusu nav? Ko tad tie medīķi, ko zinātnieki – neko nemāk? Bet Dievs taču izgudroja šo pasauli, un Viņš ir gudrāks par tiem, kuri cenšas izgudrot vīrusu vai vakcīnu pret to. Dieva radītā pasaule nav cilvēkiem tik vienkārši aptverama. Šis laiks savā ziņā iesit cilvēkam, bet pasaule kopumā ievēl elpu. Lidmašīnas tik daudz nelido, uz ceļa mazāk mašīnu. Bez Dieva ziņas cilvēkam mats no galvas nenokritis – arī vīrusi netiks radīti. Pārāk vienkārši tas šķiet.

„Šis laiks savā ziņā iesit cilvēkam, bet pasaule ievēl elpu.”

Runāju ar igauņu paziņu. Pēc statistikas viņiem ik dienu nomirstot ap 45 cilvēkiem dažādā vecumā dažādu iemeslu dēļ. Trīs pandēmijas mēnešos vīrusa dēļ – 16, un tas tika ļoti uzsvērts. Kāpēc tik daudz nerunājam par tiem pārējumiem, kuri mirst? Mērām materiālās attīstības mērauklās, bet pēc būtības cilvēks nav mainījies kopš ledus laikmeta. Aizraujoties ar neparastām lietām, aizmirstam parasto lietu kārtību. Nebija pirms 200 gadiem datoru, taču baznīcu uzcelt mācēja. Nevis kaut kā vienkārši, bet ar paauzdu pieredzi un savām rokām uztaisīja apmetumu, kas joprojām sedz varenos mūrus.
Dainas Tāfelbergas teksts un foto

Pēc pētījumu centra SKDS aptaujas maijā saslimšanas Covid-19 izplatību par bīstamu uzskatīja nedaudz vairāk par pusi Latvijas iedzīvotāju.

ĀRSTE, kas strādā ar sirdi

Elisa Rudzīte
Zandas Zaueres
arhīva foto

ZANDA ZAUERE par ģimenes ārsti kļuvusi apstākļu sakritības dēļ, bet nu par šādu notikumu gaitu ir priecīga. Pacienti Kuldīgā un Snēpelē zina, ka viņas pieeja ārstēšanā bieži ir netradicionāla, tomēr medicīna ir gan darbs, gan kaislība. Ārste stāsta, kādi ir profesijas pozitīvie aspekti un ēnas puses un kāda ir viņas saikne ar Dievu.

Kā nolēmat, ka būsiest ārste?

Saldus vidusskolā tolaik bija 11 klases, bet 10. klasē vajadzēja iet praksē, un es pieteicos slimnīcā kā sanitāre. Kad mamma jautāja, vai patika, teicu, ka nebija nekādas vainas. Tā nu, mammas mudināta, nolēmu studēt šo novirzienu.

Kā veicās ar studijām?

Pirmajā reizē pieteicos uz pediatriem. Noliku visus eksāmenus uz četriniekiem, bet tāpat nepieņēma. Tad gadu strādāju slimnīcā un ļoti priecājos, jo ieguvu neatsveramu pieredzi. Šuvu, ārstēju brūces, un daktere man iemācīja daudz, zinot, ka plānoju mācīties par ārsti. Tāpēc nepārdzīvoju, ka augstskolā uzreiz netiku. Dažkārt šādas lietas nāk tikai par labu. Cītīgi mācījos un iestājos vispārējā ārstu programmā, kas ilga sešus gadus. Pēc tam trīs gadus mācījos par ģimenes ārsti. Līdz tam šādas profesijas apguve nebija pieejama.

Studiju draudzenes strādāja par māsiņām, bet man pirmos gadus bija teicamnieces stipendija – 60 rubļu. Izdzīvoju un palika pat pāri. Studiju maksas jau tolaik nebija. Šie gadi palikuši jaukā atmiņā.

Kā sākat darba gaitas?

Mācoties par ģimenes ārsti, pēdējo gadu bija jāstrādā pieredzējuša ārsta uzraudzībā. Darbojos *Veselības centrā 4*, kur pēc prakses nostrādāju apmēram trīs gadus. Pēc tam mani un vēl trīs uzaicināja uz jaunu projektu – sākām strādāt ģimenes ārstu koppraksē. Ideja tāda, ka neesam nevienam pakļauti – paši nosakām, ko un kā darām. Tas bija pirmsākums ģimenes ārsta darba modelim. Tā turpināju, līdz apprecējos ar kuldīdznieku.

Kas darbā vislabāk patīk, un kādas ir ēnas puses?

Pozitīvi noskaņoti pacienti ir ļoti liela vērtība! Grūti, ja atnāk ar problēmu kopumu un viss tā samudžināts, ka nezinu, no kura gala sākt. Cilvēki bieži meklē risinājumus tikai fiziskajā ķermenī, bet ne vienmēr tur tie ir. Es cilvēku neuztveru kā miesu vien – man tas nozīmē arī garu un dvēseli. Bieži vien problēmas sākušās psihoemocionālajā jomā. Un ķermenis ir tikai signāllampīna – kaut kas nav kārtībā. Jāskatās, vai nav negatīvu emociju, ko cilvēks sevī nes: rūgtums, pārdzīvojums, stress. Vārbut kāds nodarījis pāri vai kāds vienkārši ir ļoti negatīvi noskaņots, kurn par visu. Tādiem palīdzēt vienmēr ir grūtāk.

Zanda ar vecākiem Guntu un Jāni, beidzot vidusskolu 1986. gadā.

Ārsts iznāk arī psihologs.

Tā būtu jābūt, bet nevaram to atļauties, jo pieraksts ir garš. Tomēr bieži sanāk laiku pārtērēt. Pacientam vajag vienkārši parunāties, un puse problēmas jau atrisinās. Tas laikam ir lielākais mīnuss, ka ārstiem nav laika. Ministru kabineta noteikumi saka: ģimenes ārstam pacients jāpieņem nedēļas laikā, tad nu laiks, ko ar viņu pavadām, tiek ļoti ierobežots. Esmu iemācījusies pārslēgties no viena slimnieka uz nākamo. Galvenais ir velēt maksimālu uzmanību un nenodarboties ar blakus lietām.

„Negatīvas domas spēj palaist tādu pašu iekaisumu kā iedūrusies skabarga.”

Kā pati tiek galā ar stresu?

Lielākais ir tad, kad jūtu, ka būs grūti palīdzēt. It īpaši, ja pacientam ir sociālas problēmas: nav, kas iekārto slimnīcā, aizved pie speciālista. Tur nekādi nevaru palīdzēt. Ja pacients man radījis negatīvas emocijas, es vienmēr par šādu cilvēku aizlūdzu. Tad pašai kļūst viegli.

Kā sākat izmantot arī netradicionālas metodes?

Biju kādus desmit gadus strādājusi, kad sapratu, cik daudziem nav iespējams palīdzēt. Zāles jālieto visu mūžu. Sāku domāt: kas es par ārstu, ja izrakstu zāles tur, kur, ārstējot vienu saslimšanu, varu veicināt citu, jo zālēm ir blakusparādības. Bet speciālisti pacientam noteica tieši to pašu ārstēšanu. Sapratu, ka visi esam mācījušies vienu un to pašu. Ticēju, ka cilvēkam

var palīdzēt tā, lai zāles nav jāder visu mūžu. Kad pati nonācu tādā situācijā, atteicos to pieņemt. Sāku meklēt informāciju, kā ar slimību cīnīties. Sāku ar badošanos. Augstskolā māca, ka tā nav laba lieta, bet es piecas dienas izmēģināju. Organisms vispirms sadedzina tās lietas, kas ir patoloģiskas un nevajadzīgas. Dzēru tikai ūdeni un jutos ļoti labi. Slimības simptomi pazuda – zāles nebija jāder.

Ik pa laikam uz sevis izmēģinu kādu ārstēšanās metodi: badošanos, aknu tīrīšanu, zarnu trakta tīrīšanu. Arī draudzē *Dieva mājas* mums reizi nedēļā ir gavēņa dienas, kad neēdam līdz pulksten četriem. Tā ir diena, kad jūtos ļoti labi. Jāatceras pārskatīt arī savu rīcību, vai neesmu kādu aprunājusi, nosodījusi vai nepiedevusi. Arī šādas emocijas rosina slimības.

Man patīk meklēt atbildes, tāpēc lasu par alternatīvajām metodēm, kas ir medicīniski pamatotas. Liels prieks, ka zinātne attīstās un tās pēta. Ļoti svarīgas ir psihe un emocijas – tās ietekmē ķermeni, īpaši kuņģi un zarnu traktu. Tāpēc stressa laikā nevajadzētu ēst. Negatīvas domas spēj palaist tādu pašu iekaisumu kā iedūrusies skabarga.

Ļoti svarīgi arī tas, ko runājam. Pat Bībelē teikts, ka ar savu valodu tu vari izvēlēties – dzīvot vai mirt. Agrāk domāju, ka tas jāsaprot pārnestā nozīmē, bet tikai pēdējā gadā, lasot par kvantu ģenētiku, saprotu, ka tas domāts burtiski. Augstskolā māca: to, kādi būsim un kādas slimības mūs varētu ietekmēt, nosaka gēni. Izrādās, ka tā nav. Šis gēns vispirms jānolasa, lai tas aktivizētos. 75% gadījumu to dara domas, 25% to ietekmē ēša-

Kuldīgas ģimenes ārste Zanda Zauere: „To, kā jūtamies šodien, ietekmē tas, ko esam teikuši un darījuši vakar, savukārt tas, kā jutīsimies rīt, ir atkarīgs no šodienas.”

nas paradumi. Gēni ir ekvivalents mūsu valodai. Gribēju to pārbaudīt. Paņēmu divus sīpoliņus, ieliku burciņā ar ūdeni, uz vienu runāju, cik tas labs, uz otru – tieši pretējo. Kad ideju izstāstīju dēlam, viņš teica: „Mammu, neliec uz vienas palodzes – viņi tak dzird vienu un to pašu!” (Smejas.) Bet tas, kuram teicu labus vārdus, izdzina daudz vairāk saknīšu nekā otrs.

Mēs paši bieži vien sevi nolādam ar saviem vārdiem. Jāatceras princips: ko sēsi, to plausi. Ja diagnoze ir vēzis un cilvēks to pieņem, tur nav variantu, bet, ja pretosies un uzskatīs, ka uz viņu tas neattiecas, savu dzīvi mainīs, būs aktīvs un pateicīgs, tad būs pavisam cits rezultāts. Ja kurnam, ka visi slikti – vīrs, bērni, valdība, tad sējam to, ko plausim vēlāk.

Kā pacienti reaģē, kad iesakāt ko netradicionālu?

Dažkārt ieteikumus noklausās, bet atzīst, ka nevēlas ieguldīt laiku, veselību sakārtojot ar ēšanu, labām domām un dabas līdzekļiem, – viņi dod priekšroku ātri iedarbīgai tabletei. Es parasti jūtu, kurš alternatīvām metodēm ir atvērts, bet, ja nepalīdz, domājam ko citu.

Kādi ir jūsu hobiji?

Man ir gan dekoratīvais dārzs, kurā audzēju puķes un košumkrūmus, gan augļu dārzs, kurā ir plūmes, aprikozes, persiks, hurma, aktinīdijas jeb mazie kivi, kazenes, avenes. Mājās divas saldētavas vienmēr tiek piepildītas un līdz pavasarim ir iztukšotas.

Man patīk daudz staigāt, es nūjoju. Tas ir laiks, kad varu būt ar sevi, kaut ko pārdomāt un sarunāties ar Dievu kā savu tēvu debesīs. Ļoti izbaudu laivošanu: ar māsām un viņu ģimenēm šogad braucām pa Abavu, pagājušajā gadā pa Ventu. Vēl viens prieka avots ir mana draudze. Pirms vairākiem gadiem izlasīju *Kurzemniek* rakstu, kā *Dieva mājas* svin Ziemassvētkus, un tas mani uzrunāja. Aizgāju un jutos kā zivs ūdenī. Ļoti jauki cilvēki, visi viens otram palīdz. Reliģija gan ir traka padarīšana – tā man ļoti nepatīk, bet man patīk ticība. Es šīs lietas nodalu.

Kā jūs ietekmē pandēmijas krīze?

Darbā ievērojām drošības noteikumus, konsultējām vairāk pa telefonu. Es lūdzu Dievu un jutot pasargāta – man nebija bail. Ir divas emociju grupas: mīlestība un bailes. No bailēm atvasinātas visas negatīvās emocijas. Ir pat anekdote, kurā mācītājs kaunina koronavīrusu, kas nopļāvis divreiz vairāk cilvēku, nekā iepriekš teicis. Taču Covid atbild: „Nopļāvu pusi, otra nomira no bailēm.” Vīrusam un baktērijām, lai tie vairotos, nepieciešama skāba vide, ko veicina nepareiza ēšana, domāšana, mazkustīgs dzīvesveids un pārslodze. Sārmainā vidē tie nespēj izdzīvot.

„Fiziskais ķermenis seko prātam. Tas, ko domājam, mēs arī esam.”

Kādus veselīga dzīvesveida principus ievēro jūsu ģimene?

Es domāju par veselīgu ēdienu, bet jaunā paaudze gan uz to skatās ar garām acīm. Protams, man gadās pa našķim – zemeņu laikā tas ir putukrējums. Neesmu liela kulināre, bet daudz taisu salātus, zaļos kokteiļus. Cenšos, lai katrā ēdienreizē ir dārzeņi. Ar vīru Dari iepauzējam ar maizi. Vajadzētu vadīties pēc izjūtām: ja kārojas gaļa, tad jāēd, bet nevajag ēst desu, kas vairs nav tīra gaļa. Ja kārojas saldumi, izvēlos vīģi vai dateli. Bet visu vajag ar mēru. Vislabāk dzīvot pēc rotācijas principa. Zarnu trakts epitēlija šūnas atjauno ik pa četrām dienām. Ja šodien ēdu biežpienu, sieru, nākamreiz to daru tikai pēc četrām dienām. Ja zarnām kaut kas nav patīcis un rodas iekaisums, pa šīm dienām viss atjaunojas. Tad sadalām – vienu dienu kartupeļi, vienu rīsi, vienu griķi, un tā uz priekšu.

Un, ja ēdot domāsim, ka kāds produkts nāks mums par sliktu, tā arī būs. Ja nav iespējas iegādāties ekoloģisku vai vietējo pārtiku, jāpērk tā, kas ir, un jābūt pateicīgam. Cilvēki par pateicību bieži aizmirst.

Satikušies tehnikumā

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma direktore Dace Cine kādā intervijā atklāja, ka cilvēku likteņi skolā būtiski mainījušies ne tikai tur iegūtās izglītības, bet arī uzplaukušās mīlestības dēļ. Izveidojušies daudzi pāri gan audzēkņu, gan pasniedzēju vidū. Kā tas bijis, *Kurzemniekam* atklāj divi skolotāju pāri: snēpelnieki Mārtiņš un Solvita Mednieki un kurmālnieki Jānis Feldbergs un dzīvesbiedre Ilze Braslauska.

Skatieni sastapās pasakā

Ilze un Jānis saskatījušies tad, kad tehnikumā kā skolotāji iesaistījušies koka skulptūru plenērā *Nāc ciemos manā pasakā*. Abi strādājuši vienā darba grupā.

„Tā sanāca, ka mūs sasēdināja vienu pret otru, un acu skatieni sastapās,” smeļ dzīvesbiedri. „Tā bija pirmā reize, kad viens otru ievērojām īpašāk, un pēc gada sākam satikties.”

PATĪK DABAS TUVUMS

Jānis māca kokapstrādi, Ilze iepriekš mācījusi ēdināšanu un komercdarbības priekšmetus, bet tagad ir pilna laika mamma. Ģimene dzīvo Kurmāles pagasta *Avotkalnos*, tajā aug Ilzes dēls Markuss un abu desmit mēnešus vecā meita Laima. Dzīvesvieta laukos esot vispiemērotākā, jo viņiem patīk dabas tuvums un iespēja brīvā laikā no plašākas sabiedrības izolēt savā viensētā. Tur pagalmā kuplo milzīgs ozols, netālu ir vairāki dīķi, avoti un enerģētiski spēcīgas vietas. Saimniecības ēkā

Jānis iekārtojies galdnieka darbnīcu, netālu stiepjas zemeņu, sīpolu, burkānu un kartupeļu vagas, pa pagalmu skraida suns. Jānis un Ilze atzīst, ka viņu un bērnu labsajūtai šāda vide ir svarīga.

„BŪT SKOLOTĀJAM IR DZĪVESVEIDS”

Jāņa dzimtā vieta ir Talsu novada Valdgales pagasta Pūņu ciems. Viņš stāsta, ka ceļš uz liktenīgo dzīvesbiedres satikšanas vietu,

kaut neapzināti, esot vecāku virzīts. „Kad pēc pamatskolas bija jāizlemj, kur mācīties, es par katru cenu gribēju iet uz Rīgu. Bet vecāki par katru cenu gribēja, lai mācos Kuldīgā. Tādēļ šajā skolā ieguvu

Dzīvesbiedriem Ilzei Braslauskai un Jānim Feldbergam kopā ar bērniem Markusu un Laimu Kurmāles *Avotkalnos* patīk dabas tuvums, vietas spēcīgā enerģētika un viensētas brīvības izjūta.

mēbeļu galdnieka profesiju. Ja tā nebūtu bijis, droši vien te nestrādātu, jo direktore mani uzaicināja darbā kā bijušo audzēkni. Pēc skolas divus gadus Talsu pusē strādāju galdniecībā, līdz 2014. gadā saņēmu uzaicinājumu uz šejieni.”

Jānis ieguvis pedagoga kvalifikāciju un Latvijas Lauksaimniecības universitātē (LLU) studē dizainu un amatniecību. Lai arī nejausi nonācis skolotāja lomā, viņam šis darbs patīkot: „Tas ir dzīvesveids. Ja esi skolotājs, tādām jābūt 24/7. Gribi to vai ne. Citādāk nesanāk.”

Arī Ilze par skolotāju kļuvusi ne tādēļ, ka šādu profesiju izvēlējusies, bet tādēļ, ka tā iepatikusies tad, kad pēc D.Cines lūguma sākusī strādāt. Pēc Vārnes pamatskolas viņa beigusi Saldus 2. vidusskolu, pēc tam tehnikumā apgūvusi restorānu servisu. LLU studējusi ēdināšanas un viesnīcu uzņēmējdarbību, strādājusi vairākos ēdināšanas uzņēmumos, arī degvielas uzpildes stacijā. Darbs tehnikumā esot sirdij ļoti tīkams.

Ceļi krustojas divreiz

Solvitas un Mārtiņa Mednieku dzīves ceļi tehnikumā krustojušies pa diviem lāgiem, līdz uzplaukusi mīlestība.

ABI APGŪST PROFESIJAS

Mednieku pāris šogad svinēs piekto kāzu jubileju. Viņi kopā ar bērniem Robertu un Justīni dzīvo Mārtiņa dzimtas mājās Snēpeles pagasta *Pilskalnos*. Māju 1920. gadā uzcēlis vecvectēvs, un šeit pavadīta Mārtiņa bērnība. Pēc Snēpeles pamatskolas gribējies mācīties par automehāniķi, jo patikusi tehnika, bet vecāki neesot piekrituši. Tā kā puisim pavekusies kokapstrāde, ieteikuši toreizējā 78. arodvidusskolā mācīties par galdnieku.

Gadu vēlāk pēc Vārnes pamatskolas turpat, tikai par pavārikonditori, sākusī mācīties Solvita. Abi atzīst, ka izvēlēto profesiju apgūvuši labi, jo tehnikumā bijuši stingri un prasīgi skolotāji. Par to joprojām esot pateicīgi. Vienlaikus vakarskolā ieguvuši vidusskolas izglītību. Toreiz interese vienam par otru neesot radusies un tālākie ceļi veduši dažādos virzienos.

VIENS TEPAT, OTRS CEĻO PA PASAULI

Mārtiņš strādājis Liepājas mē-

beļu ražotnē *Erke*, tad galdniecībā Kuldīgā un LLU studējis kokapstrādi. Sākumā ar nelielu slodzi sācis strādāt arī tehnikumā, līdz tas kļuvis par pamatdarbu. Liepājas Pedagoģiskajā universitātē ieguvis skolotāja kvalifikāciju.

Solvita strādājusi ēdināšanas uzņēmumos – dažus gadus Latvijā, četrus Vācijā un desmit Īrijā. Sešus gadus strādājusi fabrikā, kas ražo medicīnas instrumentus, bet papildinājusi zināšanas ēdināšanā. Pie privātskolotāja mācījusies par cukura mastikas izstrādājumiem. D.Cine piedāvājusi par šo tēmu tehnikumā novadīt nedēļu ilgu semināru, pēc tam mudinājusi piedalīties Īrijas Cukurmastikas izstrādājumu kameras konkursā. Iesācēju klasē kāzu kūku dekorēšanā Solvita ieguvusi 1. vietu. Piedalījusies arī citos konkursos. Zinot par šo darbību, D.Cine piedāvājusi strādāt skolā, un kopš 2014. gada Solvita māca jaunos konditorus.

BILDINA AR KONFEKTI

Kad ar Mārtiņu tehnikumā tikušies pa otram lāgam, uzplaukusi mīlestība. „2015. gadā Mātes dienā viņš mani gravā ar *konču* bildināja,” smeļ Solvita un skaidro, ka tā bijusi karamele ar sirsniņu caur-

Solvita un Mārtiņš Mednieki Kuldīgas tehnikumā satikušies divreiz, līdz dzimusi mīlestība. Te viņi ar bērniem Robertu un Justīni savu Snēpeles *Pilskalnu* pagalmā.

spīdīgā papīrā. Pēc gada apprecējusies. Sobrīd Solvita ir bērna kopšanas atvaļinājumā, bet dienu ritms abiem straujš. Mārtiņš bez darba skolā vēl ir Kuldīgas novada deputāts un pagastā spēlē pašdarbības teātrī, bet Solvita LLU mā-

cās par pārtikas tehnoloģi.

Pilskalnu saimniekiem darba vienmēr gana. Ap māju ir plašs dārzs, te aug ap 150 aitu un truši. Solvitas pārziņā ir vēl bišu saimes. Mārtiņš piebilst, ka nedrīkst nepieminēt arī divas vistas un gaiļi.

Darbs skolā abiem patīkot. Katru gadu, kad bariņš audzēkņu atkal to absolvē, skolotājiem tas esot kā ražas laiks, kad visas grūtības aizmirstoties un esot gandarījums.

Jolantas Hercenbergas
teksts un foto

PASAULĒ

Kas tā par vietu?

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

186. kārta

Vēsturisku ēku komplekss. Galvenie objekti ir divas baroka pilis. Mūsdienās te atrodas muzejs. Komplekss uzcelts kā kāda prinča vasaras rezidence (par viņa paša naudu), galvenais arhitekts – Johans Lukass fon Hildebrants. Pilis celtas no 1714. līdz 1723. gadam, bet parks ierīkots kopš 1803. gada.

Atbildi gaidām līdz **23. jūlijā 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

185. kārtas atbilde: Ungru pils, Igaunija.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Aija Usne, Velta Višņevska, Rasma Stepe, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Ojārs Silkans, Gunta Grundmane, Vilnis Bēniņš.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

FOTOKONKURSS

Atrodi šajā fotogrāfijā lieko elementu!

Atbildes līdz **23. jūlijā 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Pareizā atbilde. Attēlā *pazudis* Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcas tornis.
Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Velta Višņevska, Maija Viļuma, Indra Grandava, Ginta Kārklīņa, Daina Gerente, Ojārs Silkans, Everita Rudene, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

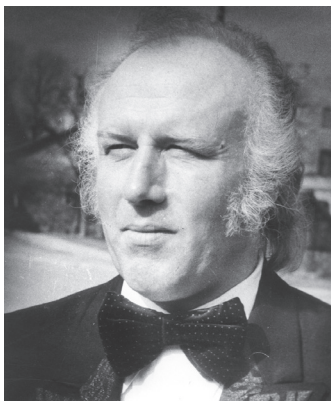
29. jautājums

Kur dzimis diriģents Edgars Račevskis?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **23. jūlijā 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

28. jautājuma atbilde: Kaltiķos.

Pareizi atbildējuši: Aija Usne, Ingars Neimanis, Velta Višņevska, Indra Grandava, Ausma Kreidere, Rasma Stepe, Daina Gerente, Ojārs Silkans, Gunta Grundmane.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Melns puisēns, koka kreklīšs; kur degunu piebāž, tur melnumu atstāj.

Atbildes līdz **23. jūlijā 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Pareizā atbilde: krāsns.

Pareizi atbildējuši: Aija Usne, Ingars Neimanis, Velta Višņevska, Maija Viļuma, Ausma Kreidere, Indra Grandava, Daina Gerente, Ojārs Silkans, Gunta Grundmane.

JOKI

– Es vakar teātrī redzēju tavu sievu. Viņa visu laiku tā klepoja! Vai viņai ir gripa?
– Nē, jauna kleita.

.....

No atvaļinājuma atnāca priekšnieks. Pats nestrādā un citiem traucē nestrādāt!

.....

– Mīļā, atbildi tikai ar labiem vārdiem, kāds es esmu!
– Vai, grūti pateikt...

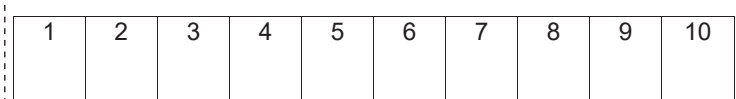
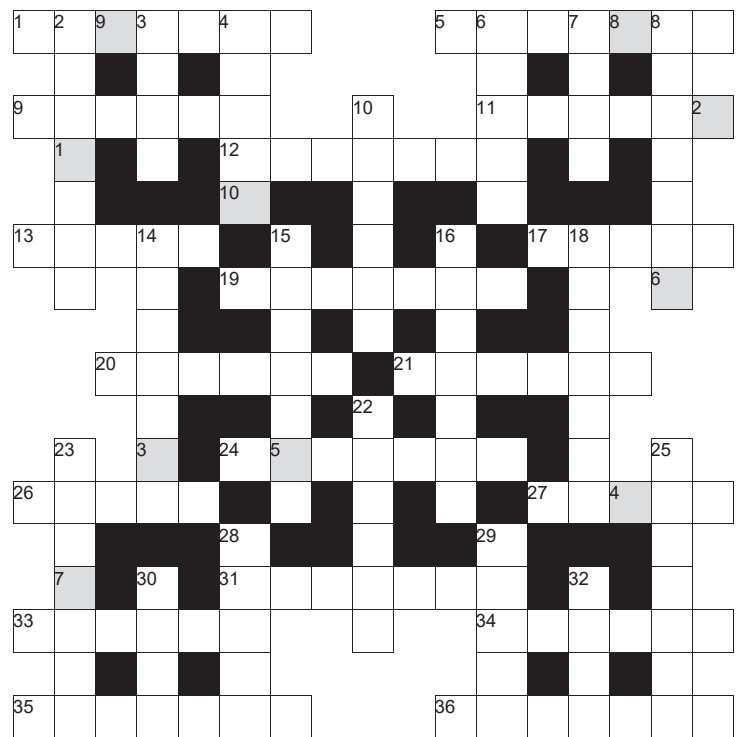
.....

Pie psihoterapeita:

– Dakter, es esmu neveiksminieks...
– Cilvēku, kurš spēj samaksāt par vizīti pie manis, par neveiksminieku grūti nosaukt.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Agrita Ļeontjeva**.

Risinājumu gaidām līdz **23. jūlijam**.

Horizontāli 1.Latviešu basketbolists NBA (1992). 5.Elle, visdziļākā vieta ellē. 9.Pagasta centrs Dobeles novadā. 11.Nelielas ēģiptiešu un abesīniešu bungas. 12.Zīda audums ar ieautiem metāliskiem diegiem. 13.Tērauda lokšņu sagatave, ko izgatavo velmēšanas stāvos. 17.Latvijas mūzikas grupa (1974). 19.Pilnasinība. 20.Debess dienvidu puslodes zvaigznājs. 21.Drosme, pārgalvība; lielīga drosme. 24.Šūnas un tās kodola tiešā dalīšanās. 26.Pilsēta Kurzemē. 27.Franču filozofs un teologs (1647–1706). 31.Blīvs vilnas, pusvilnas vai kokvilnas audums. 33.Šaura, gara koka karkasa vai no koka stumbra izdedzināta vai izdobta laiva. 34.Sekls līcis, ko no jūras vai okeāna atdala ūdens sanesta zemes strēle, sēklis. 35.Rūpnieciski izgatavots liels sienas vai pārseguma elements saliekamā konstrukcijā. 36.Cilvēks, kura uzskati, attieksme, rīcība ir pretrunā ar valdošās reliģijas dogmām un organizatoriskajām formām.

Vertikāli 2.Neliela sakrālā celtnē Senās Romas arhitektūrā. 3.Sala Grieķijā, Egejas jūras ziemeļos. 4.Apgabala vai provinces vietvaldis musulmaņu valstīs viduslaikos. 6.Mašīnu elements ar cilindrisku vai konisku caurumu cita elementa ievietošanai elementu savienojumos vai slīdgultņos. 7.Viss, kas eksistē, bet nav cilvēka radīts. 8.Neptūna pavadoņi.10.Zēnu organizācija, kas 20. gadsimta sākumā nodibināta Lielbritānijā. 14.Vienkāršākais aromātiskais ogļūdeņradis, bezkrāsains, degošs šķidrums ar raksturīgu smaku. 15.Fizikāls lielums, kas skaitliski ir vienāds ar ķermeņa masas dalījumu ar ķermeņa tilpumu. 16.Cilvēku grupa ar kopīgiem mērķiem, darbu, pārliecību. 18.Ventas labā krasta pieteka Kuldīgas novadā. 22.Zābaka sastāvdaļa, kas kāju aptver līdz celim vai pāri tam. 23.Pareģošanas māksla, zīlēšana. 25.Brīvie cilvēki, kas atradās patronu aizgādībā un bija no tiem atkarīgi Senajā Romā. 28.Zodiaka zvaigznājs. 29.Plašs, greznis, sabiedrīks sarīkojums ar dejām. 30.Ierīce ūdenstilpes dziļuma mērīšanai no kuģa, laivas. 32.Grafikas tehnika.

Pareizā atbilde: ROMANTIKA.

Atbildes

Horizontāli 1.Ārijs. 4.Kirke. 7.Traģika. 10.Emīri. 11.Sveķi. 12.Līksmot. 13.Elsis. 16.Apaļš. 19.Braši. 21.Saītra. 22.Irmlau. 23.Efekts. 25.Adieņi. 26.Olīva. 27.Fanes. 30.Atiss. 33.Elkonis. 34.Ofiss. 35.Okapi. 36.Klausīt. 37.Sials. 38.Epika.

Vertikāli 1.Ādere. 2.Irīts. 3.Stils. 4.Kasta. 5.Rieža. 6.Eliņš. 8.Ankara. 9.Izmeši. 14.Lāsteka. 15.Iltnerē. 17.Paliekt. 18.Ļauties. 19.Bruto. 20.Irīda. 24.Slikta. 25.Avanss. 27.Flops. 28.Naiga. 29.Sesks. 30.Asote. 31.Imami. 32.Stiga.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Gunta Vāciete, Bruno Mekšs, Gunta Grundmane, Vilnis Bēniņš.
Atmiņējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemestiet redakcijas vēstuļu kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcents*.

PĀRDOD

Pērc tagad – maksā augustā!
DILSTOŠĀS DAĻAS visu veidu arkliem, diskām, kultivatoriem, dziļirdinātājiem un veltņiem (*Kverneland, UNIA, Vogel&Noot, Lemken, Kuhn, Rabe, Overum* u.c.). Piegāde ar kurjeru visā Latvijā. Tālr. 29349640.

4 t mēslu **ĀRDĪTĀJU**. Tālr. 22443896.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žalūziju un pretinsektu sietu piedāvājums. Veic mērīšanu un montāžu. Mucenieku ielā 25, tālr. 28448638, Gravas ielā 1, tālr. 28378818.

Jaunos **KARTUPEĻUS**, 0,50 EUR/kg, mazie – 0,20 EUR/kg. Var piegādāt. Tālr. 29831003.

SIENU, 10 eiro rullis. Var iekraut. Tālr. 26178646.

SIENU, 5 eiro rullis. Tālr. 28379951.

GAIĻI un **TRUŠI** meklē jaunās mājas. Tālr. 29900761.

Brūnas **DĒJĒJVISTAS**, 12 mēn. vecas. Pērcot 10 gab. un vairāk – piegāde bez maksas. Tālr. 24976880.

SIA **Vēvers** pārdod priedes skaidus kurināmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena 120 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 123,20 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Tiek tirgotas kvalitatīvas jauktu koku **BRIKETES** skujkoks+bērzs, 115,36 EUR par paleti. Tālr. 24989855.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³. Tālr. 20514042.

SIA **AJG plus** – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumus **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 28750000.

Apses **MALKU**. Tālr. 20081020.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Skaldītu lapkoku **MALKU** ar piegādi, kravā 3–5 m³. Tālr. 29974786.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

TRAKTORUS, tehniku. Tālr. 25203776.

IEKRĀVĒJU PE-0,8 vai *Karpa-ķec* sūkņu reduktoru vai tā zobratu. Tālr. 25903804.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirmsas visā Kurzemē. Kārtojamos dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakaļ. Tālr. 29886349.

GAIENES, MELLEŅES: Kuldīgā, Planīcas ielā 7a, tālr. 25200298; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 25321178; Aizputē, Sakas ielā 9, tālr. 25366612.

Visu veidu **OGAS, ĶIPLOKUS, SĒNES**. Tālr. 29765478.

DAŽĀDI

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Veic **CELTNIECĪBAS DARBUS** mājās un dzīvokļos. Tālr. 22145256.

BRUĢĒ; ierīko žogus; remonta un celtniecības darbi. Tālr. 26953266.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

VAJADŽĪGI

SIA *Gabriēla* (49002001356) aicina darbā **VADĪTĀJU** veikalā *Citro*, Kuldīgā, Stendes ielā 23a. Alga 700 EUR. Pieteikties e-pastā: gabriela.lietvede@gmail.com vai pa tālr. 63242351.

ZOOBIRŽA

KAĶĒNI (melns, raibs un strīpains) meklē mājas. Tālr. 28329668.

Par **SPORTA PASĀKUMIEM**, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!

JŪLIJA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 23. jūlijā 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

Par kādu summu tiek labots Basu ceļš? Kas veic šo darbu?

Atbilde. Ar aušanu, pulciņš *Andava* atrodas Padures pagastā.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Santa Brasla, Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Aija Usne, Velta Višņevska, Ausma Kreidere.

Lasi mūs arī internetā: www.kurzemnieks.lv!

ŠAHS**Gunārs Gertners – starptautiskais tiesnesis**

Starptautiskās Šaha federācijas padomes sanāksmē **FIDE** tiesneša tituls apstiprināts Kuldīgas novada sporta skolas trenerim **Gunāram Gertneram**.

Šāda tiesneša kritērijus viņš izpildīja jau 2018. un 2019. gadā, kad tiesāja Eiropas jauniešu čempionātu un turnīru *RTU Open*, kā arī nokārtoja **FIDE** tiesnešu semināra eksāmenu.

„**FIDE** tiesnesis šahā pēc būtības ir tas pats, kas **FIBA** tiesnesis basketbolā vai **FIFA** tiesnesis futbolā,” saka G.Gertners. „Lai varētu kārtot eksāmenu

angļu valodā, vienu nedēļu jā-mācās kurss, kurus manā gadījumā vadīja Starptautiskās šaha federācijas galvenais tiesnesis

Ašots Vardapetjans, kurš atbild par tiesāšanu un noteikumiem, to izmaiņām. Eksāmens bija diezgan grūts – gandrīz puse to nenokārtoja. **FIDE** tiesneša nosaukums dod iespēju tiesāt turnīrus ar klasisko jeb lielo laika kontroli, t.i., katram spēlētājam šaha partijai ir apmēram divas stundas, un ar **ELO** jeb individuālā reitinga aprēķinu. Tāpat Latvijā lielo turnīru organizatori vēlas iesaistīt **FIDE** un starptautiskos tiesnešus, jo tas sacensībām piešķir lielāku prestižu.”

Inta Jansone
Gunāra Gertnera
arhīva foto

J.Baukša piemiņas kausa sacensību laikā būs ierobežota satiksme:

■ **25. jūlijā no 11.00 līdz 17.00** Aizputes ielā, Snēpeles šosejas ceļa posmā no Upīskalna līdz Ierām, ceļa posmā Ieras–Raņķi–Laidi no 13.00 līdz 13.30, ceļa posmā Kuldīga–Turlava–Sermīte no 14.20 līdz 16.20.

■ **26. jūlijā no 10.30 līdz 14.00** satiksmei būs slēgta Liepājas iela no Piltenes līdz Smilšu ielai, Smilšu iela līdz Mālu ielai, Mālu iela visā garumā, Vītolu iela no Mālu ielas līdz Piltenes ielai, Piltenes iela no Vītolu ielas līdz Liepājas ielai. Autovadītājus un iedzīvotājus lūdzam būt iecietīgiem un atvainojamies par neērtībām.

Sporta skolas administrācija

Kurzemnieku
augustam
vēl var abonēt:

līdz 29. jūlijam

- www.abone.pasts.lv,
- pastā,
- pie pastniekiem,
- redakcijā.

SPORTA SPĒLES

Vārmē sportoja visu dienu

„Šogad liela uzmanība pievērsta bērniem, lai viņiem būtu darbošanās visu dienu,” tā par Vārmes pagasta vasaras sporta spēlēm sacīja sporta organizatore Ilze Druvaskalna.

Bija pieteikušās deviņas futbola, 11 volejbola, 11 florbola, deviņas strītbola un sešas tautas bumbas komandas. Sporta spēlēs karogu pacēla ilggadējā Vārmes sporta entuziaste, lodes grūdēja Dace Budņikova. I.Druvaskalna stāsta: „Bērni sacentās divās grupās – līdz septiņiem un līdz 12 gadiem – un varēja piedalīties 60 metru skrējienā, pildbumbas mešanā, tāllēkšanā, florbolā, dartā un tautas bumbā. Tieši tur Vārmes bērnu komanda *Zvaigznītes* uzvarēja, sakaujot pieaugušos. Tā kā kopā dalībnieku bija daudz un sportisti piedalījās visos komandu sporta veidos, spēles beidzās vien pusastoņos vakarā.”

Lāsma Reimane

1. vieta	Pildbumbas mešanā: (līdz 7 g.) Krišjānis Braslauskis, (līdz 12 g.) Marita Markēviča
Pieaugušajiem	Tāllēkšanā: (līdz 7 g.) Krišjānis Braslauskis (līdz 12 g.), Liene Blumberga
100 m: Kaspars Kinstlers, Sintija Millere	Dartā: Adrians Nesplaks
Tāllēkšanā: Rinalds Berkins, Ilze Druvaskalna	Komandu spēlēs
Lodes grūšanā: Edgars Andersons, Elīna Laugale	Futbolā: <i>Inženieri</i> (Tukums)
Dartā: Kaspars Kinstlers, Sintija Millere	Volejbolā: Šķēde
Bērniem	Volejbolā sievietēm: Snēpele
60 m: (līdz 7 g.) Krišjānis Braslauskis, (līdz 12 g.) Jēkabs Krūmiņš	Florbolā: Padure
	Strītbolā: Vārme
	Tautas bumbā: <i>Zvaigznītes</i> (Vārme)

VELOSPORTS

Ar divriteni pa bezceļiem

Par spīti vējam Rendas velomīlotāji tradicionālajā velobraucienā pievāvēja 35 kilometrus sarežģītā maršrutā.

Pagasta kultūras organizatore Sandra Gailuma pastāstīja, ka brauciens iepriekšējā sestdienā bijis gandrīz ekstremāls, jo laiks nav lutinājis un rendnieka Agra Frijāra veidotais maršruts no pagasta pārvaldes uz kempingu *Usmas Meķi* vedis ne tikai pa grants lielceļu un meža takām, bet arī tādiem kā Latvijas džungļu bezceļiem, tostarp pāri pielījušiem grāvjiem. Piedalījušies ap desmit dažāda vecuma riteņbraucēji. Visi nonākuši kempingā, kur saimnieki cienājuši ar ugunskurā vārītu soļanku, lai būtu spēks atgriezties mājās. Velobraucieni Rendā notiek trešo gadu, nākamais paredzēts rudenī.

Daina Tafelberga

Atskats uz Kuldīgas vasaras vitrāžām

Koncerti, izstādes, izrādes, vides objekti no 13. līdz 19. jūlijam bija skatāmi pasākumā *Kuldīgas vasaras vitrāžas*.

(Vairāk foto www.kurzemnieks.lv)

Alberta Dintera, Lāsma Reimanes un Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Skolas pagalmā – E.Vignera Kuldīgas mūzikas skolas pedagogu koncerts.

Stikla mākslas izstāde vidē *Spārni un mākoņi*.

Kriņķu plenērs starptautiskajā uz asfalta zīmēšanas dienā.

LIAA Kuldīgas biznesa inkubatora Jauno uzņēmēju pagalma svētki.

Izstāde *Tēlniecība*. Objekts. Ivara Miķelsona darbs *Miera laipa* Dzirnāvu dīķī.

Sv.Katrīnas baznīcā – senās mūzikas grupa *Caladrius* (Vācija).

Gleznotājas Līgas Ķempes brīvdabas parāde *Venus urbana*.

Vaira Nartiša instrumentālā stand up stila izrāde *Pūt un palaid*.

Kuldīgas paletes pasteļu glezniecības plenēra skate un darbnīca.